

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LV (49)

Štev. (Nº) 42-43

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

31 de octubre - 31. oktobra 1996

ČAS ZA RESNO ALTERNATIVO

Simbolni dogodek, ki bo v nedeljo znamenoval konec iztekajočega se tedna, z njim pa tudi napovedal veliki finale predvolilne tekme, je bržkone vsakoletna komemoracija od Brezarjevem breznu, v Kucji dolini, nedaleč od urbane Šiške. Tam spijo zverinsko pobiti ljudje, ki jih je medvojna kataklizma pač postavila na „napačno“ stran zgodovine. Morija, kakršna se je dogajala one jesenske dni v neposredni bližini našega glavnega mesta, se lahko primerja le z najbolj morastimi sanjami. Celo strahote „Oswiecima“ zatemnijo pred živalsko brutalnostjo, s kakršno so na Mačkov in Ribičičev ukaz tedaj pobili več tisoč ljudi. Ranjenci, ki jim je trepetajoče življenje ugasnilo pod detonacijami dinamita, ko jih je zločinska roka nemogoče zalučala na dno Brezarjevega brezna, mladi ljudje, ki jim nikakor še ni bilo jasno, kakšnega zla je življenje sposobno, vsi ti so nepokopani mrtveci sodobne Slovenije. Vanje zre Antigona poslavljajočega se stoletja: zre, obtožuje in sprašuje.

Antigona zre. Njeno oko razbira, da slovenska mesta temeljijo na kosteh, slovenska zgodovina pa na neporavnani dolgu. Vidi, da ideja sprave, kakršna je dobronamerno od podpori širših institucij oblikovana prva Demosova vlada, doživlja poraz za porazom, bolj ko se razpirajo davne rane. Celjski Golovec, Teharje, Brezarjevo brezno in tako naprej v brezštevilnost, tja od dveh stotičev pobitih, vse to so nemi kantonci, ob katerih zadeva slovenska ideja o spravi.

Zato pa Antigona obtožuje in sprašuje. Obtožuje brezbriznost vseh, ki se jim žvižga povojno izživljanje, od levih parlamentarcev do premnogih institucij civilne družbe. Poslanci levih skupin v državnem zboru so vsakič, ko so se izrekli za „amnezijo povojnega dogajanja“, napravili grob prekršek zoper občivilizacijsko normo, brez katere tudi v moderni Sloveniji ne gre. Institucije civilne družbe, ki temeljno pozornost namenjajo vsem sklopom vprašanj, od tega, kakšno bo število in kakšna vzgoja pasemskih psov, pa do konzumofilije, kakršno poznamo pod krilatico „varstva potrošnikov“, vse to so dokazi bistvene oslepelosti človeka, ki je pozabil na zlo v sebi in bližnjem.

Pozabil, da se to zlo lahko v hipu razplamti in opravi svojo uničevalno nalogo.

Zato pa Antigona sprašuje. Sprašuje, koliko časa še? Koliko časa še bo v Sloveniji na oblasti grob cinizem, ki se enkrat moti v številu pobitih, drugič pa si čelo olepi s številko 2000 ter misli, da bo izza nje ga manj neumnosti kukalo v tretje tisočletje. In si jara gospoda naredi še modro „štrihan“ avtobus, v katerem se spoštovano maloumje veselo razkazuje Ljubljancem. Pa kaj, ko ti še od Prešerna sem vedo, da je hiba toliko bolj plemenita, kolikor več ljudem se bo „postavila na ogled“. Zatorej koliko časa še? Koliko časa še bomo ločeni od temeljnega razmerja, ki opredeljuje človekovo bivanje v svetu, predvsem pa določa njegovo razmerje do sočloveka.

Odgovor dobromislečih je deseti november. Ta datum je v resnici prelomnica, ki naj vrne Slovenijo iz območja cinizma in poceni demagogije v zdravo, moralno in ekonomsko stvarnost. Vendar je deseti november določen z marsičem. Najprej z bistvenim prelomom, ki zadeva odrekanje ideologiji, v imenu katere se je po vojni pobijalo. To je odrekanje „materi Partiji“ ter njeni prikriti „hčeri“, Udbi. Žalostno je, da so doslej izjavo o nesodelovanju s to cenjeno familio podpisali le kandidati ene stranke. Ni naključje, da ima ta stranka zato v svojem imenu najlepše ime celotne govornice. Drugi sramežljivo molčijo, slovenska pomlad je pač najšibkejša tam, kjer je najglasnejša. Najbolj kričeča pomladna stranka noče ali pa ne more prisiliti svojih kandidatov, da bi prestopili rubikon in podpisali izjavo o nesodelovanju z Udbo ali pa odstopili od kandidature.

Zato rože slovenske pomladi „cvetijo mokro“, kot bi rekel Prešeren. Zato se ne ve, bo lice Antigone po desetem novembru suho ali se bodo na njem še naprej lesketale solze bratomorne vojne in neodpuščanja. Zato se je bati, da bi praznik dejanj spet ne prevpile še bolj prazne besede, kot se je na Slovenskem dogajalo pol stoletja.

Res je čas za resno alternativo!

Boštjan Turk
„Slovenec“ 27.X.

Napad na hišo člana sveta SKD

Na hišo predsednika Slovenskega kmečkega gibanja pri SKD, člana sveta krščanskih demokratov (SKD) in občinskega svetnika Janeza Šušteršiča v Seničici pri Medvodah so včeraj okoli ene zjutraj še neznani storilci izvedli napad.

Storilci so se do poslopja omenjenega visokega funkcionarja SKD ponoči pripeljali z dvema avtomobiloma, od katerih je eden imel ljubljansko registracijo, prerezali električne napeljave, ki vodijo do hiše ter z opekami obmetavali hišo in pri tem uničili hišo. Policija storilcev za zdaj še ni našla.

V SKD so resno zaskrbljeni nad zadnjimi dogodki, saj so tudi nekateri prejeli grožnje za fizično obračunavanje, kljub temu pa v tem predvolilnem času pozivajo k treznemu razmišljanju.

Predsednik SKD Lojze Peterle je v izjavi za javnost poudaril, da pojmjuje napad na člana vodstva stranke kot napad na celotno SKD, vendar se stranka ne bo pustila ustrahovati, saj velika večina Slovencev ostro obsoja tak vandalizem, ki kviri ugled Slovenije in demokracije.

Slovenec, 28. X.96

Obvestilo Veleposlaništva Republike Slovenije v Argentini slovenskim državljanom o izvedbi parlamentarnih volitev

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Buenos Aires obvešča vse slovenske državljane, ki stalno ali začasno živijo v Republiki Argentini, da bodo volilne komisije v Sloveniji začele 26.10.1996 pošiljati prijavljenim volilcem volilni material.

Za veljavno glasovanje morajo biti izpolnjeni naslednji pogoji:

— izpolnjeni glasovnici mora biti priložena potrjena volilna karta, ki jo bodo volilci prejeli z volilnim materialom. Za potrditev volilne karte se mora volilec osebno zglasiti pri uradnem ali pooblaščenem predstavniku veleposlaništva Republike Slovenije v Buenos Airesu ter predložiti volilno karto v potrditev.

Potrjevanje volilnih kart bo potekalo po naslednjem razporedu:

BUENOS AIRES:

— na Veleposlaništvu Republike Slovenije (Olazábal 2060, Cap. Fed.) bodo potrjevali volilne karte dr. Janez Žgajnar, Tomaž Miklavčič in Teresa Tomažin. Potrjevanje bo potekalo od 26.10.1996 do vključno 10.11.1996 vsak dan (tudi v sobotah in nedeljah) od 10. do 18. ure.

— v Slomškovem domu (Castelli 28, (1704) Ramos Mejía) bo volilne karte potrjeval g. Božidar Fink, in sicer vsak dan od 1.11.1996 do vključno 8.11.1996 od 18,30 do 20,30, v nedeljo 3.11.1996 pa od 10. do 12. ure.

— v Hladnikovem domu, Društvo Slovenska vas (Msgr. J. Hladnik 3970, (1826) Rem. de Escalada), bo potrjeval volilne karte dr. Andrej Fink 1. in 2.11.1996 od 18. do 20. ure in v nedeljo 3.11.1996 od 10. do 12. ure.

— v Slovenskem domu v San Martinu (Itde. A. J. Campos 129, (1650) San Martín) bo dne 5.11. in 6.11.1996 od 18. do 20. ure potrjeval volilne karte dr. Andrej Fink.

— v Bernalu, Sociedad de socorros mutuos (Cerrito 938), bo potrjeval volilne karte dr. Andrej Fink 3.11.1996 od 18. do 20. ure.

— v Slovenskem podpornem društvu „Triglav“ (M. Porcel de Peralta 1458, (1408) Bs. As.) bo potrjeval volilne karte častni konzul Republike Slovenije g. Herman Zupan, in sicer 3.11.1996 od 18. do 20. ure.

— v „Našem domu“ v San Justu (H. Yrigoyen 2756, (1754) San Justo) bo dne 3.11.1996 od 9. do 12. ure ter 6.11.1996 od 19. do 21. ure potrjeval volilne karte častni konzul Republike Slovenije g. Herman Zupan.

— v Društvu Slovenska pristava v Moronu (República de Eslovenia 1851, (1712) Castelar) bo dne 5.11.1996 od 19. do 21. ure potrjeval volilne karte častni konzul Republike Slovenije g. Herman Zupan.

MENDOZA:

— v Slovenskem domu (Urquiza 339, (5500) Mendoza) bo dne 4. in 5.11.1996 od 17. do 21. ure potrjeval volilne karte inž. Jože Šmon.

SAN CARLOS DE BARILOCHE:

— volilne karte bo potrjeval Tomaž Miklavčič dne 5. in 6.11.1996 predvidoma v večernih urah. Kraj in čas potrjevanja bosta sporočena naknadno.

ROSARIO:

— v Slovenskem društvu Triglav (Mitre 3924, Rosario) bo volilne karte potrjeval g. Emilio Žigon in sicer 4.11. in 5.11.1996 od 18. do 20. ure.

Volilci lahko izročijo glasovnico (v zaprti kuverti) in volilno karto neposredno veleposlaništvu ali pa pooblaščenec, ki jo bodo izročili veleposlaništvu, lahko pa jih pošljejo neposredno volilni komisiji tudi sami.

Veleposlaništvo opozarja volilce, da morajo glasovnice prispeti na volilno komisijo najkasneje do ponedeljka 11.11.1996 do 12. ure. Glede na to, je veleposlaništvo že poskrbelo, da bo glasovnice, ki bodo prispele na veleposlaništvo RS v Buenos Airesu do četrta, 7.11.1996 do 12. ure, odposlalo v Slovenijo po diplomatskem kurirju z namenom, da bodo prispele na volilno komisijo pravočasno.

V Buenos Airesu, 16.10.1996

Prof. dr. Janez Žgajnar
veleposlanik

Zdaj je čas za resnico!

Na grobišču v Kucji dolini nad Podutikom je bila včeraj žalna komemoracija za žrtve povojnega komunističnega nasilja, ki so bile pobite od Brezarjevem breznu.

Pred začetkom slovesnosti so Marijan Schiffrer, Ignac Polajnar, Andrej Umek in Boštjan Turk v imenu SKD položili venec v spomin na vse žrtve. Maševal je podutiški župnik Zadnik in več kot 500 zbranim povedal besede upanja in ne zamere, jeze ali sovražstva.

Govoril je tudi Ignac Polajnar, ki na državnoborskih volitvah kandidira na listi SKD. Dejal je, da se žrtve Brezarjevega brezna spominjamo med drugim zato, da bi se lahko v Sloveniji spravili. Marsikdo v teh dneh govori, da ga preteklost ne zanima. Vendar je resnico treba spraviti na dan. Resnica je polje sedanjosti, s katero je mogoče oblikovati prihodnost. Ko bomo resnico odkrili, bomo lahko z njo živeli tudi naprej. To je priložnost za sobivanje v različnostih.

Resnica medvojne in povojne dogajanja je vidna. Vendar je skrita pod steklenim zvonom. Tisti, ki imajo ključ, ga morajo dati, da bomo lahko odklenili pot do resnice. Dejstvo je, da so se zločini na slovenski zemlji po letu 1945 dogajali. Te hočejo zdaj nekateri imenovati napake. Njihov največji zločin je, da so poboje in grobove hoteli zamolčati. Slovenci moramo te zločine obsoditi, da bo Slovenija postala domovina za vse. Morda bo to nalogo opravil novi državni zbor. Mislimi je treba tudi na tiste, ki so morali zaradi drugačnega prepričanja oditi v tujino, čeprav so bili s srcem vedno v domovini. „Zdaj je čas za resnico in čas, da se tisti, ki imajo ključ do resnice, nehajo sprenevedati,“ je poudaril Ignac Polajnar.

Grobišče so 4. oktobra 1994 razglasili za kulturni spomenik. Zdaj za njegovo vzdrževanje skrbi mesto Ljubljana, in sicer na pobudo svetnikov SKD.

Slovenec, 28. X.96

Naša skupnost živi

Predsednik Zedinjene Slovenije Marjan Loboda, je 3. okt. na Ezeizi sprejel in v imenu ZS pozdravil koroške goste, jih peljal v Balantičevo in Slomškovo šolo, imel pozdravni nagovor na koncertu bratov Smrt-nik v Slov. hiši. Z N. Olipom in N. Tolma- jerjem je obiskal Slov. srednješolski tečaj RMB, bil z njima in v imenu ZS na 20. oblet- nici blagoslovitve Svetogorske Matere božje v cerkvi sv. Rafaela ter z njima in župnikom Zundrom obiskal Marijino svetišče v Lu- janu. Obiskali so slovensko kapelo v kripti in imeli razgovor z rektorjem bázilike p. Likozarjem CM. S koroškimi gosti je bil na predstavitvi v San Martinu ter na poslovil- ni večerji v Našem domu. 17.10 se je od njih poslovil na Ezeizi.

Udeležil se je celodnevne prireditve 40. obletnice Našega doma v San Justu in imel v imenu ZS na slavnostni akademiji nago- vor.

15.10. se je skupaj s tajnico ZS, Alenko Poznič, poslovil v imenu ZS na Ezeizi od Marjana Schiffrerja, ki je odpotoval v Slo- venijo, kjer bo kandidiral za poslanca SKD v državni zbor ZS.

19.10. je na Ezeizi sprejel inž. I. Bizjaka, bil z njim na sprejemu v Slomškovem do- mu in naslednji dan na razgovoru pri čast- nem konzulu g. Hermanu Zupanu.

V četrtek 10. oktobra je bila v Slovenski hiši redna seja odbora Zedinjene Slovenije pod vodstvom predsednika, Marjana Loba- da in ob navzočnosti 12 članov izvršnega odbora. Vsak vodja referata je podal poro- čilo o delovanju odseka. Najvažnejša so bile:

France Vitrih, ki je vodja šolskega re- ferata, je poročal o Slomškovi proslavi, o šolskem izletu 9. novembra ter o pripra- vah za šolsko kolonijo v Cordobo.

Kulturni referent arh. Jure Vombergar, je poročal o zadnjih obiskih s Koroške, ka- tere so povabili člani Našega doma iz San Justa s sodelovanjem Zedinjene Slovenije.

Tiskovna referentka, ga. Pavlina Dobov- škova, je poročala o novi rubriki v Svobo- dni Sloveniji pod naslovom „Naša skup- nost živi“, v kateri bomo poročali o svojih in drugih dogodkih v naši skupnosti. Od- sek bo pošiljal dopise časopisom v Sloveni- jo, v Celovec, v Gorico, Severno Ameriko, Kanado in Avstralijo, kakor tudi uradne, javne odgovore ali protestne izjave.

Tajništvo je poslalo pismo veleposlani- ku dr. Žgajnarju, v katerem vprašuje, kdaj bomo predvidoma prejeli volilnice za voli- tve v Sloveniji, kdaj in kje bo možno ove- rovati podpise in voliti, da bodo volilnice pravočasno poslano v Slovenijo.

Predsednik poroča o obisku dr. Bogomira Štefaniča iz Kočevja, ki veliko vé o grobovih v Kočevskem Rogu. Prišel bo v soboto, 26. oktobra. V nedeljo, 27. t.m. bo navzoč na obletnici doma na Slovenski Pri- stavi. Obiskal bo rojake v Mendozi in Bari- ločah. Imel bo predavanje v soboto, 2. no- vembra v Slovenski hiši in v nedeljo, 3. no- vembra za mladino, prav tako v Slovenski hiši.

Delegat Jože Škerbec poroča, da bo pro- slava Kristusa Kralja (24. nov.) posvečena spominu na škofa dr. Gregorija Rožmana ob priliki 50-letnice montiranega procesa proti njemu v Ljubljani.

Izjava slovenskih škofov ob volitvah 1996

Pred nami so volitve poslancev za drža- vni zbor Republike Slovenije. Za vsakega izmed nas je to priložnost, da presodi delo dosedanjega državnega zbora in vlade, ki jo je ta zbor postavil, in izvoli novega.

Bog je človeka ustvaril svobodnega in odgovornega zase in za druge, odgovorne- ga za svojo družino, svoj kraj, narod in dr- žavno skupnost. Ker smo torej ustvarjeni kot svobodni in odgovorni ljudje, ne more nihče odločati o nas brez naše privolitve. Kot svobodni in odgovorni imamo dolž- nost preverjati in ocenjevati delo oblasti.

Volitve so najbolj osnovna in vsem do- stopna oblika soodgovornosti za skupno dobro. Svojo državljansko zrelost pokaže- mo s tem, da skupaj z drugimi odločamo o sebi in svoji prihodnosti. Zato volimo ti- ste, katerim zaupamo, da nas bodo dobro zastopali v državnem zboru.

Tej odgovornosti se ni mogoče izogni- ti. Kdor na volitve ne gre, prepušča odlo- čitev o prihodnosti drugim, predvsem ti- stim, ki imajo drugačne poglede, vrednote in načrte. Koncil jasno poudarja: „Vsi drža- vljani naj se torej zavedajo pravice, ki je hkrati dolžnost, da uporabijo pri volitvah svojo svobodo v prid skupne blaginje“.

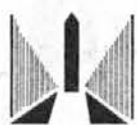
Slovenski škofje zato ob volitvah pozi- vamo vse vernike, naj izpolnijo svojo pra- vico in dolžnost ter se volitve udeležijo. Nobeno morebitno razočaranje ne more opravičiti izostanka. Če hočemo kaj spre- meniti in izboljšati, lahko to storimo samo tako, da na volitve gremo in odgovorno volimo.

Dobro moramo premisliti in presoditi, koga bomo volili in na kaj bomo pri izbiri poslancev pozorni. Za vsakega državljan- a, posebej še verujočega, morata biti na pr- vem mestu poštenje in odgovornost za

skupno dobro. Poslanska služba ni za to, da bi se poslanci z njo okoristili, temveč za to, da bi iskali za državo in vse njene prebiva- lce najbolj pravične, dobre in modre zakons- ke rešitve. Na osnovi dosedanjega dela mo- remo ugotoviti, katera stranka in kateri konkretni ljudje si najbolj zaslužijo naše zaupanje.

Izvoliti moramo oblast, ki bo znala re- ševati pereča gospodarska vprašanja, hkrati pa imela posluh za pravičnost, red, enako- pravnost in solidarnost. Za obstoj in napre- dek naše države ni pomemben samo gos- podarski razvoj, temveč predvsem pravič- nost in poštenje, izobrazba in kultura, du- hovitost in zdravo okolje. Posebej hočemo opozoriti na celovito spoštovanje človeko- vih pravic, med katerimi je prva pravica do življenja od spočetja do naravnega konca. Zato bomo volili tiste, ki so sposobni, da bodo ob gospodarskem napredku imeli čut za potrebe družin, posebno mladih, brezpo- selnih, ostarelih in invalidov ter omogočali primerno moralno vzgojo otrok in mladine.

Končno nam kristjanom ne more biti vseeno, kakšen odnos ima oblast do kr- ščanskih vrednot in koliko omogoča Cer- kvi, da te vrednote oznanja in zanje vzga- ja. Zato ne moremo voliti tistih, ki so proti sožitju med državljani ali kratijo pravice vernih. Zahtevamo, da se Slovencem po svetu omogoči realna možnost uspešne udeležbe na volitvah. Katoliška Cerkev ne pričakuje nobenih privilegijev, temveč samo pravico do svobodnega delovanja, pravico vernih državljanov do osebnega in občestvenega življenja in delovanja v skla- du s svojo vestjo, uresničevanje pravic do svobodnega izražanja ter pravico staršev, da zagotovijo svojim otrokom us- trezno versko in moralno vzgojo.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Katica Cukjati

Kot smo že omenili v prejšnji števil- ki, je bivši minister za gospodarstvo Ca- vallo pričel svoj zmagoviti pohod po so- diščih, oziroma ga je nadaljeval. Le da od sedaj naprej še z večjo zagnanostjo. Ca- vallove resne obtožbe proti ministru za pravosodje Hassanu in proti notranjemu ministru Corachu so za javnost že ne- kako mimo. Sedaj se bo nadaljevalo na sodiščih - in morda čez mesece ostalo v pozabi in na mrtvem tiru, kot je to po- stala v Argentini že žalostna praksa.

CAVALLO V STALNEM NAPADU

V začetku preteklega tedna in v zvezi z znano afero IBM - Državna argentin- ska banka pa je Cavallo obtožil vsaj štiri važne bivše funkcionarje te ustanove, da so prejeli s strani IBM (svetovna firma za informatiko) visoke podkupnine. Še več, obtožil je sedanjega glavnega tajnika predsedništva in velikega Menemovega sodelavca Alberta Kohana, da je vedel za te podkupnine in morda še veliko več... Fotografije o zaskrbljenem Kohanu, ki so bile objavljene v časopisih, kažejo, da teh obtožb ni pričakoval. Po vsej verjetnosti pa je z uradne palače prišel nasvet, da je spričo številnih adutov, ki jih ima Cava- llo v svojem žepu, najpametnejša politika ostati miren, krčevito se držati politične funkcije ter se čim manj spuščati v deba- to z bivšim ministrom. Kohan je v prvem hipu le utegnil izjaviti, da je prvi in gla- vni odgovorni za tiste administrativne oddelke, kjer se je zgodilo toliko gospo- darskega kriminala, sam Cavallo. Pra- vtako da če je že pred enim letom vedel, kakšen je bil način in potek te bančne korupcije in ni ukrenil ničesar, je sokriv tega delikta. Seveda je Kohan tudi za- nikal, da bi bil kdajkoli na tekočem o tej zadevi.

V čem je pravzaprav bistvo škanda- lozne pogodbe med podjetjem za informa- tiko IBM (s glavnim sedežem v ZDA) in Centralno banko? Ob modernizaciji, in- formatizaciji ter centralizaciji argentins- kega bančnega sistema (vključujoč števi- lne bančne podružnice) so se bančni funkcionarji obrnili na različna podjetja, da bi pripravila primeren informatizaci- jski program ter še druge vrste usluge v zvezi z njim. Po legalno predpisanem načinu je ta izbira potekala z licitacijo. Pri licitaciji je bilo izbrano podjetje IBM kot tista firma, ki je ponudila najboljše pogoje v vseh ozirih, posebno kar se tiče cene. Sčasoma pa se je ugotovilo med drugim, da je samo podkupnina od IBM znašala nad 35.000.000 dolarjev. Koliko pa je bil dražji program, je še vedno skrivnost. Zakaj je bila potem takem izbrana IBM? Ker je plačala visoko podkupnino tistim, ki so to odločali! Kdo pa je tisti funkcio- nar in s kom vse je delil te „dodatne ho- norarje“? Sodnijska raziskava ne bo la- hka, saj vemo, da spretni goljufi in pod- kupljenci zlepa ne pustijo za sabo doka- zov, kar združeno s slepomišljenjem in žongliranjem legalnih postopkov in za- konov ter osebnimi interesi okoriščenih funkcionarjev postane sila zapletena za- deva.

Vse verujoče vabimo, da v teh dneh podvojite svojo molitev za domovino in za tiste, ki bodo v prihodnosti posebej odgo- vorni zanj.

Ljubljana, 21. oktobra 1996.

Alojzij Šuštar,
predsednik Slov. škofovske konference

ZAPLETENA POT PODKUPNINE

Zaenkrat je sodnikom znano le to, da je denar za podkupnino romal pod ime- ni firm, ki so obstajale samo na papirju, navidežno legalno iz Argentine v Uru- guay, iz Uruguaya nazaj v ZDA, od tam pa v Švico. Kdo je pa pooblaščen, da dvi- gne ta denar? Tu smo pa pred veliko u- ganko, za katero ne vemo, če bodo pus- tili, da se bo sploh kdaj rešila.

Domingo Cavallo zagotavlja, da je „skoraj“ prepričan, da je to bivši pod- predsednik predsedniškega tajništva, Juan Carlos Cattaneo. Ne zveni preveč prepričljivo tisti „skoraj prepričan“. Ne- kateri so gotovi, da ima bivši minister za gospodarstvo marsikatero dokaz, ki jih zaenkrat ni vrgel v javnost. Drugi misli- jo, da je vse le neke vrste maščevanje nad predsednikom. Tretji pa so mnenja, da je to le neke vrste samoobramba - izsilje- vanje bivšega ministra, ki ima vrsto sod- nijskih obtožb nad sabo.

Trenutno pa ima Cavallo v šahu vr- sto državnih funkcionarjev s predsemi- kom Menemom vred, pa čeprav se ti ob- našajo, kot da se ničesar ne dogaja. Kot prvi korak je Menem odločil, da bodo od sedaj naprej na srečanjih kabineta prisot- ni samo ministri, glavni tajnik predse- dništva in šef kabineta. Vzrok temu je dej- stvo, da je vse, kar se je govorilo na teh sejah, celo v detaljih in v sekundah bilo servirano časnikiarjem. (Pravijo, da smo ženske klepetulje!)

Med ljudmi pa se čedalje bolj utrjuje misel, da so sumljivi vsi, ki imajo važna vladna mesta. Cavalla so se pričeli ba- ti celo stari prijatelji. Španski rek pravi: „Genio y figura hasta la sepultura.“ V zagnanosti, ki je značilna za Cavalla, se lahko zgodi, da gre predaleč s svojimi grožnjami in bo ostal popolnoma sam - in oddaljen od možnosti kandidiranja za predsednika leta 1999 ali za katerokoli drugo mesto.

Neverjetno je, da neka država, ki želi vstopiti v „prvi“ svet, dopušča tak teater na političnem pozorišču. Kaj je za kuli- sami?

ALI BO PREDSEDNIK OSTAL BREZ TAJNIKOV?

Tako kot je v škandalu IBM - Držav- na argentinska banka vpleten šef predsedniškega tajništva Alberto Kohan, je v aferi Guillermo Coppola o trgovan- ju in tihotapstvu z mamili ter s pranjem umazanega denarja vpleten privatni Me- nemov tajnik Hernández. Kaj imajo za nekatere osebe tako privlačnega državne funkcije, da ni škandala, ki bi jih premak- nil z njihovih sedežev? Skrb za ljudski blagor verjetno ne, prestiž vlade in same države, katero na neki način zastopajo, tudi ne. Drugače bi jim dostojanstvo na- rekovalo, da se vsaj začasno poslovijo od svojih privilegijev in uredijo svoje legal- ne in privatne zadeve.

V zvezi s trgovanjem mamil na med- narodni ravni je sodnik Bernasconi odlo- čil preventivni pripor Coppoli. Nasled- njo besedo bo imelo Višje zvezno sodišče. Vršilo se je že nekaj spektakularnih po- stopkov, hišnih preiskav in zaplemb. Dejstvo, da so se začeli zanimati za ta kriminalni proces italijanski državni to- žilci, da bi ugotovili morebitno poveza- vo obtoženca Coppole z italijansko ma- fijo, je sicer po eni strani žalostno, a ne- hote daje ljudem neko zagotovilo, da bo kazenski postopek bolj resen in da bo morda celo uspešen.

Spoštujmo človekove pravice

Pogovor z Ivom Bizjakom, varuhom človekovih pravic, na njegovem obisku v Buenos Airesu, kjer se je udeležil svetovnega kongresa ombudsmanov

Gospod Bizjak, mi lahko opišete svojo življenjsko pot?

Če začnem pri rojstvu: rojen sem bil v Kranju in vse življenje živim na Zgornji Beli pod Storžičem. V Kranju sem končal gimnazijo, potem pa sem študiral tehnično matematiko na univerzi v Ljubljani. Moje goče je ravno ta študij ena od zanimivih postaj na moji življenjski poti, vsaj z zornega kota moje sedanje dejavnosti. Tisti čas sem se namreč intenzivno udeleževal v katoliškem študentskem gibanju. Bil sem tri leta in pol tajnik Medškofijskega odbora za študente in trdim, da je ravno študentsko gibanje v tistem času precej široko in za tedanje razmere intenzivno pripravljalo prihodnje izobražence tudi za kakšno družbeno delovanje, čeprav takrat še nismo mogli računati, da nam bo kdaj omogočeno kaj bolj dejavno poseči v družbeno ali ožje politično življenje. Po diplomu iz matematike sem se praktično ves čas ukvarjal z računalništvom, konkretnije z računalniškim vodenjem procesov, v kasnejšem obdobju sem imel tudi neko vodstveno vlogo v tehnični ekipi; seveda pa višje direktorovanje takrat ni bilo možno za človeka s takšno duhovno usmeritvijo, kot je bila moja.

Kako ste prešli v politično delovanje?

V politiko v ožjem smislu sem pričel vstopati leta 89, ko sem bil že od začetka pri stranki SKD, postal sem predsednik Občinskega odbora v Kranju, precej sem prispeval k organiziranju stranke na Gorenjskem in bil na prvem kongresu izvoljen tudi v Svet SKD. Na volitvah leta 90 sem kandidiral v Zbor občin, kjer je bil v veljavni večinski sistem in sem bil že v prvem krogu izvoljen. V tem zboru pa - to je bila nekaka preokretnica v mojem življenju - sem bil pozneje izvoljen za predsednika. Tedaj je bilo vprašanje, kdo se je pripravil tudi poklicno odločiti za politiko. To mi je dalo precej misliti in potreboval sem nekaj časa, preden sem se za to odločil. Dve leti sem deloval v tem zboru, v Skupščini, deloval v ustavni komisiji in na koncu postal na predlog stranke SKD predsedniški kandidat za volitve leta 92. To je bila svojevredna izkušnja iz več razlogov. Vedno se bom spominjal številnih stikov z ljudmi, tudi v precej odročnih slovenskih krajih, ki so bili zame izredno dragoceni. Razgovori z njimi so mi še danes kdaj pred očmi pri mojem sedanjem delu. Pri kandidaturi za predsednika tako ali tako ni bilo posebne upa zmage, vendar sem zadovoljen z doseženim rezultatom - 22% je v tistih razmerah lepa številka, čeprav je bil tedaj marsikdo razočaran. Storil sem, kar se je dalo, po tej plati si nimam kaj očitati, žal pa je bilo razmerje in moč med kandidati tako, kot se je pozneje pokazalo.

Kako ste pozneje postali notranji minister?

Zaradi kandidature za predsednika nisem kandidiral za Državni zbor; sledi kratka pavza, potem pa sem bil določen za ministra za notranje zadeve v vladi, ki je bila postavljena po volitvah. To je bilo zelo dinamično obdobje mojega življenja. Na tem mestu sem bil v skrajno zapletenem obdobju, ko se je po eni strani kazala vsa teža preteklosti, ki je udarila na dan, ko smo dobila zaživel svojo samostojnost, po drugi strani pa so se pokazala tudi nekatera odprta vprašanja iz bližnje preteklosti iz obdobja po prehodu leta 90 začela kazati svoje zobe in se začela izraziti zaostrosti deloma tudi preko mesta ministra za

notranje zadeve. Zaradi vsega tega je bilo moje delo in moje ministrstvo pod drobno gledom in to je bil eden od razlogov, da sem tedaj, ko so neki policisti - sicer v svojem prostem času - storili tisto, česar ne bi smeli nikoli, namreč oropali nekega človeka v tuji državi, ponudil odstop s tega mesta. Mislim, da je bilo to konsekvantno dejanje; ves čas, kar sem bil na tej funkciji, sem si prizadeval, da bi policija strogo spoštovala zakonitost, človekove pravice, da bi bila korektna do državljanov, ta dogodek pa je bil v izrazitem nasprotju z mojo usmeritvijo.

Kasneje pa ste postali slovenski ombudsman?

Konec leta 94 pa sem bil izvoljen na sedanjo funkcijo varuha človekovih pravic. Pobudo za to je dala stranka SKD, predlagal me je predsednik republike kot edini možni predlagatelj in s krepko dvotretjinsko večino vseh poslancev sem bil tudi izvoljen.

To je nova služba tudi pri nas v Argentini. Nam lahko opišete, v čem obstaja in kakšno je vaše delo?

Zanimivo je, da je ta institucija v Argentini tako stara ali če hočete, tako mlada kot v Sloveniji. Po svoji izvolitvi sem začel iz nič, nisem imel ne prostorov ne organizacije, ki bi mi omogočala delovanje. Bistvo te institucije je, da se bavi z razreševanjem konfliktov med državo in posameznikom, se pravi, vse nepravilnosti, ki jih posamezniku povzroči kak državni, občinski organ ali nosilec javne oblasti, spadajo v pristojnost institucije varuha človekovih pravic. V tem času sem moral zelo pogosto pojasnjevati, kaj je v naši pristojnosti in kaj ni. Ljudje so se namreč obračali name z vsakovrstnimi problemi. Nekateri so bili brez dvoma taki, da ni bilo kaj storiti; če navedem primer: če kdo ni bil zadovoljen s sodno odločbo, temu tudi jaz nisem mogel pomagati, svetoval sem mu lahko le, na kakšen način naj izpodbija takšno odločbo. Ali če je prišlo do prepitrov in sporov med sosedi, znotraj družine. Marsikdaj pa sem jim lahko svetoval, na koga se lahko obrnejo. Ravno ta svetovalni del, informiranje ljudi, kakšne so njihove pravice, zajema kar precejšnji del naše dejavnosti, čeprav to ni naš bistveni namen. Ljudje o svojih pravicah malo vedo in tudi malo o načinu delovanja državnih organov, o možnostih, ki jih imajo v posameznih postopkih in podobno. Mi smo uvedli tudi brezplačni telefon, kamor se ljudje lahko obračajo v vprašanji, željami za nasvete itd.

Lahko se pritoži samo privatnik ali tudi kaka ustanova?

Na varuha se lahko obrne vsakdo, če gre za kršitev človekovih pravic ali za drugo nepravilnost. Če se name obrača društvo ali podjetje, ni razlog, da bi avtomatsko zavrnili tako vlogo.

Ali je vaša naloga samo svetovanje ali se lahko tudi pritožite ter iščete pomoči pri državi?

Doslej sem govoril več o primerih, kjer ni podana naša pristojnost. Tam, kjer pa kaže na nepravilnost, najprej uporabimo vse možnosti, da dobimo informacije od državnih organov ali vpogled v vse spise, lahko pokličemo razne državne organe, da od njih zvezmo pomembne informacije in na osnovi vsega tega presodimo, ali gre za nepravilnost. Če gre za to, potem imamo

možnost dati predlog državnemu organu, kako odpraviti to nepravilnost, ali mnenje, kako bi bilo treba postopek pravilno peljati, da bi bile spoštovane pravice posameznika, lahko podamo tudi svoj predlog za spremembo kakega predpisa, lahko celo v imenu prizadetega vložimo ustavno pritožbo in lahko sprožimo postopek za oceno ustavnosti ali zakonitosti posameznega predpisa pri ustavnem sodišču. To so naše pristojnosti, ki so v primeri z drugimi državami skoraj najširše. Seveda pa neposredno spreminjati odločitev drugih organov ne moremo.

Koliko je v vašem uradu ljudi, ki se s tem bavijo?

Skupaj z menoj in tremi namestniki, ki jih je imenoval parlament na moj predlog, nas je vseh skupaj 20. Verjetno se bomo sčasoma razširili še z dvema ali tremi sodelavci.

Koliko ste lahko rešili takih problemov?

Zadev, ki niso spadala v našo pristojnost, je bilo praktično polovica. To ne pomeni, da smo s temi vlogami kar na kratko opravili. Včasih je bilo treba, da smo ugotovili dejansko stanje, še več dela kot tam, kjer je šlo za očitno napako, kjer je bilo treba zgolj intervenirati ali podati svoje mnenje. Drugače pa uspešnost še najbolj sodim po tem, da dobivam kar veliko število zahval, zato mislim, da smo v danih okoliščinah kar uspešni, kar ugotovimo tudi v primeru, kadar do konca spremljamo našo intervencijo.

Zakaj ste prišli v Argentino?

V Buenos Aires sem prišel na šesti svetovni kongres ombudsmanov, ki je bil tu od 20. do 24. oktobra. Bilo nas je nad 600 udeležencev iz 85 držav. Omenim še, da sem bil na kongresu izvoljen v vodstvo tega združenja kot eden od štirih predstavnikov Evrope. Glede na to, da je bilo kandidatov precej več kot prostih mest, štejem to za osebni uspeh kot tudi za priznanje naši državi.

Kaj ste se tam menili? Ste izmenjevali mnenja, načrtovali smernice?

Poleg obravnave določenih tem, ki so vnaprej dane, so takšna srečanja predvsem priložnost za osebni razgovor med kolegi. V teh dveh letih sem se seznanil z velikim številom svojih kolegov, zlasti koristni so stiki s kolegi v Evropi, ker imamo primerljive sisteme. Taka prilika je koristna, kr človek na začetku svojega delovanja išče najboljše oblike delovanja, po drugi strani pa je mu tudi neke vrste opora, saj znotraj države nimam nobene podobne institucije, na katero bi se pri svojem delu lahko oprl oziroma z njo izmenjeval izkušnje.

Kako pa se država odziva na vaše intervencije?

Zaenkrat naletim pri posameznih primerih na dober odziv, kjer gre za posamezno napako. Imamo pa vrsto sistemskih težav, nepravilnosti, ki izredno otežujejo delo. Ena od teh so dolgotrajni postopki pred številnimi sodišči, kot tudi nekateri pravni postopki. Jasno je, da tu ni mogoče veliko storiti. Lahko seveda interveniram, ko nekdo pravi, da se njegova zadeva obravnava že dolga leta, pa se zadnji dve leti ni nič storilo; takrat je naša intervencija uspešna. Če pa je nekdo vložil svojo tožbo, ki gre po pričakovanem redu, ne moremo kaj

dosti storiti, razen če gre za utemeljene razloge. Druga takšna sistemska nepravilnost je ne-prilagojenost in nedorečenost obstoječe zakonodaje. Ta je znešena iz vseh vetrov. Nekaj je še iz bivše stare skupne države, nekaj je je bilo sprejeto pred osamosvojitvijo, nekaj ob njej, nekaj kasneje; potrebno bi bilo najprej popraviti nekaj bistvenih zakonov, ki veljajo še iz nekdanjega obdobja socialističnega samoupravljanja, npr. zakon o temeljnih pravicah in delavskih razmerij, ki je za delavce izjemno pomemben, ki pa tak kot je predstavlja izredno slabo osnovo zavarovanja pravic delavcev.

Po drugi strani pa bi bilo treba tudi v novi državi sprejeto zakonodajo temeljito preverjati z vidika medsebojne usklajenosti, odpravljati napake, ko nastanejo v posameznem zakonu luknje, bodisi ker ne upošteva celotnega življenja in najrazličnejših situacij, ki se lahko pojavijo. Tretji problem pa je socialna stiska kar znatnega dela ljudi v Sloveniji. Čeprav dajemo precej proračunskega denarja za reševanje problemov od brezposelnosti do socialne pomoči, pa vendarle v obstoječi zakonodaji nekateri padejo skozi sito zakonov. Posebno težko iščemo načine, kako takim pomagati.

Ste prišli v stik kaj s Slovenci v Argentini?

Seveda sem se že vnaprej odločil, da se na kraju samem seznanim, kolikor se pač bo dalo, s tem, kako tukaj živijo Slovenci. Na hitro sem se seznanil z vami in vašimi društvi v Buenos Airesu. Moj vtis je, da je tukaj slovensko življenje izredno živo in vsega občudovanja vredno; tu sem se počutil zelo domače in to je mogoče najkrajša ocena mojih vtisov med Slovenci tu v Argentini.

Bi želeli še kaj pripomniti?

Tudi Slovenci v Argentini, če so mnenja, da slovenska država v odnosu do njih ravna narobe, se lahko obrnejo name, drugače pa bi jim zaželel toliko vztrajnosti, prizadevnosti, pa tudi vedrine, ki sem jo zasledil in začutil med svojim obiskom.

Hvala lepa za pogovor.

Pogovarjal se je Tine Debeljak

IZ SLOVENIJE

STAVKA

Zveza svobodnih sindikatov (ZSSS) in Pergam sta v četrtek, 24. oktobra pripravila enourno splošno opozorilno stavko zaradi enostranske odpovedi splošne kolektivne pogodbe in panožnih kolektivnih pogodb s strani delodajalcev. Stavka je po prvih zajela 200.000 članov ZSSS in nekaj več kot 40.000 članov sindikata Pergam. Splošni opozorilni stavki pa so se za eno uro pridružili tudi Neodvisni sindikati Slovenije s sedežem na Ptuj, ki štejejo približno 8.000 članov.

RATIFIKACIJA

Evropski parlament je na plenarni seji v Strasbourgu, 24. oktobra, ratificiral evropski pridružitveni sporazum med Slovenijo in Evropsko zvezo. Poslanci so glasovali z dvigom rok in glasov niso preštevali, saj je bila dosežena potrebna navadna večina za zeleno luč sporazumu, ki Sloveniji podeljuje status pridružene članice Evropske zveze.

POZDRAV IZ TREH DOLIN

NISMO POLITIČNI DROBIŽ

Govor predsednika NSKS Nanteja Olipa v Našem Domu

skupnost. To je čista asimilacijska politika, v katero so nas doslej silili le nemški nacionalni krogi. Nikdar pa nismo imeli opravka s takim samoponižanjem znotraj narodne skupnosti.

Ta politika ESO med kroškimi Slovenci nima dosti zagovornikov, zato pa jo tembolj pozdravljajo koroški in avstrijski politiki, delno oporo pa ima tudi še v Sloveniji.

Z RS ima redne stike in dobre odnose tudi NSKS in zlasti politična stranka koroških Slovencev, Enotna lista. Pod okriljem EL smo koroški Slovenci zastopani v skoraj vseh južnokoroških občinah v občinskih odborih, — tudi jaz kandidiram na listi EL v Seilah, najbolj slovenske vasi južne Koroške in sem tam podžupan — Franc Jožef Smrtnik je občinski odbornik in član občinskega predsedništva v Železni Kapli. Le kar dosežemo sami, to imamo, podarjenega ni.

Prinašam vam prisrčne pozdrave s Koroške, osrčja slovenstva ob knežjem kamnu, Miklove Zale, kralja Matjaža, pozdrave vseh dolin, Roža, Podjune in Zile.

Ponošen in srečen sem, da smem to storiti kot predsednik NSKS, politične organizacije koroških Slovencev, katere glavna naloga je skrbeti za to, da ustvarimo na Koroškem čim boljše pogoje za razvoj slovenske narodne skupnosti.

NSKS kot organizacija je dobil z lanskoletnimi volitvami novo, širšo osnovo.

Prvič v povojni zgodovini smo imeli koroški Slovenci možnost, da izvolimo svoje politično zastopstvo v tajnih, neposrednih in demokratičnih volitvah. S tem smo storili zgodovinski korak, ki naj bi pomagal premostiti politično in ideološko razdvojenost koroških Slovencev, ki je vse od 2. svetovne vojne naprej narodni skupnosti škodovala, jo cepila, oslabilila in največ doprinesla k temu, da smo postali politični drobiž v Avstriji in lutke v igrici političnega enoumja v prejšnji Jugoslaviji.

Presenetljivo veliko naših ljudi se je udeležilo teh volitev, NS ima izvoljeni 60-članski slovensko — koroški parlament, ZNP, in prvega, neposredno od pripadnikov narodne skupnosti izvoljenega predsednika.

Temu načinu demokratične izvolitve zastopnikov interesov koroških Slovencev se je uprla le v levo usmerjena ESO, pri kateri je obveljalo očitno geslo: volitev, ki jih ne zmagamo in ki bi ogrožale oblastniške strukture ter podrle kako ideološko zavetišče, se ne udeležimo. Takega postopanja razvite demokracije ne poznajo in so zgovoren preostanek totalitarnih sistemov, ki pa v današnji Evropi po padcu berlinskega zidu niso več aktualni. Zato so se oprijeli novih pojmov, začeti z modernejšim načinom sprenevedanja, ki v koroški stvarnosti zgleda sledeče: ESO zagovarja integracijo v politične stranke, na mesto narodne zavesti stopa pojem bledikaste multikulturalnosti, na mesto enakopravnosti pa sožitje za vsako ceno, ki gre jasno na račun šibkejšega, to pa je slovenske narodne

V vprašanju skupnega, demokratično izvoljenega zastopstva ima NSKS podporo EL, največji uspeh pri zasledovanju tega cilja pa smo dosegli v parlamentu RS, ki je skoraj brez izjem med poslanci sprejel resolucijski tekst, ki urejuje odnose med RS in zamejstvom ter v polni meri podpira politiko NSKS „skupnega, demokratično izvoljenega zastopstva“. To je edina pot, ki bo pomagala zagrniti jarke razdvojenosti med koroškimi Slovenci, je pa tudi edina priznana pot med demokrati, kako skupina izbere svoje zastopnike, ki so naposled legitimirani zastopniki njihovih interesov, opolnomočeni pogovorni in pogajalski partnerji s politiki v Avstriji kot tudi v Sloveniji. Na ta način se da graditi urejeno partnerstvo med Koroško in Dunajem na eni, Koroško in Ljubljano na drugi strani. Ker od pripadnikov narodne skupnosti neposredno izvoljeni predstavniki niso strankarsko politični drobiž — temveč partner — v najboljšem primeru prijatelj — tega pa si želimo vsi, ki nosimo v sebi ponos slovenstva — bodisi to v Sloveniji, na Koroškem in kjerkoli v svetu, kjer Slovenci živimo.

Bogato košaro tega ponosa na slovenstvo in matično domovino Slovenijo ste nam, ki imamo srečo in čast bivati v teh dneh tu med vami, podarili prav vi.

Tu se počutimo kljub oddaljenosti od doma kot med brati in sestrami. Dovolite mi, da se vam zahvalim za vašo gostoljubnost, prijaznost, prijateljstvo in pozornost, ki smo je deležni. Zahvalil bi se rad v lastnem imenu, v imenu NSKS ter v imenu vseh nastopajočih. Ponosni smo na vas.

Ob slavnostnem praznovanju 40-letnice vašega doma v San Justu vam izrekam vso priznanje in zahvalo za 40 let požrtvovalnega dela, polnega idealizma, samoodpovedi in prizadevanja za to slovensko skupnost tu v San Justu.

Zahvala velja vam vsem, ki ste doprinesli drobtine, prisrčna zahvala pa vsem, ki ste dajali in delili hlebe kruha, če smem uporabiti to prispodobno, da ste gradili slovensko skupnost, slovenski dom, nasičevali znanje in sorodnike z ljubeznijo in medse-

SLOVENCİ V ARGENTINI IN NA KOROŠKEM

SLAVNOSTNI GOVOR NUŽEJA TOLMAJERJA

Najprej prav prisrčen in iskren pozdrav s Koroške; bolj kót z besedami vam prinašamo pozdrav z našo skupno pesmijo — že melodija sama prihaja iz srca in se preliva v srce.

Kratek pogled na vojna in povojna leta nam nakaže kar nekaj stičnih točk, ki so nas — in nas še — povezujejo med seboj — tako vas v zdomstvu kot nas na Koroškem z vami.

Naše družine so občutile bridko usodo izseljenstva, pregnanstva, trpkost koncentracijskih taborišč, stisko uporniškega gibanja, poniževanje naroda. Mnogim ni bilo dano, da bi se vrnili na svoje domove, četudi opustošene.

Zato tudi mi koroški Slovenci vemo za bol in bridkost, ki vas je spremljala na begu iz domovine preko Koroške v tuje kraje.

Vetrinski „križev pot“ je rana našega naroda, ki še ni zaceljena — kot kristjani pa vemo, da nam je bratomorna tragedija porodila priprošnike pri Bogu.

Kljub trpljenju naši ljudje niso klonili — iz nič so ustvarjali tako na izobraževalnem kot na kulturnem področju. Naj naštejem samo nekaj dejavnosti, ki je vzklija v taborišču v Špitalu ob Dravi: od otroškega vrtca, osnovne šole, gimnazije in obrtne šole... pa tja do raznih gledaliških predstav... in kaj bi slovenski človek brez petja?

Velik del pregnancev — ustvarjalnih Slovencev — je moral po sili razmer iti po svetu — nesli so/nesli ste s seboj duhovne vrednote, zaklad materinega jezika, trdno voljo za preživetje in nepopisljivo ustvarjalno silo, katere sledove še lahko mi, vaši otroci in vnuki občudujejo in uživajo sado-ve. Danes, ko gledamo nazaj, lahko govorimo o „argentinskem čudežu“. Podobno zavzetost sem osebno videl in doživljal tudi

bojno pomočjo, obenem pa tešili lakoto boleti po izgubljeni domovini.

Ne da se popraviti moralne in drugih škod, ne da se popraviti napak in krivic, ki nosijo temen pečat slovenske zgodovine kot črni ledenik pod Tronadorjem v Bariločah, izpod katerega priteče čista voda potoka, ki smo jih prijeli kot dota, da jo varujemo, oblikujemo, izpopolnujemo in jo neokrnjeno, obogateno, zlahtno izročimo našim potomcem.

Na nas mladih leži, da cvetoča roža slovenske besede in pesmi ne bo usahnila ne tu v Argentini, ne pri nas na Koroškem. Starši so nam izročili zaklad, ki je večji od vsakega premoženja, večji od gmočnih dobrin, močnejši od slepega sprenevedanja in skritega izgubljanja v anonimni družbi:

Ta je zaklad slovenske materine besede, to je zaklad vere v Boga in do bližnjega.

Bodimo dobri in skrbni vrtnarji v vrtu slovenskega naroda, s ponosom in ljubeznijo prilivajmo koreninam slovenskega drevesa, kjerkoli živi in rase, da bo lipa še zelenela.

Za vse prejete dobrate, za iskreno prijateljstvo, za vse, kar ste storili za slovenski narod tu v Argentini se vam iz dna srca zahvalim — spoštujemo vas in ponosni sma na vas. V čast nam bo, če bodo prijateljsko in vse ostale vezi med argentinskimi in koroškimi Slovenci postale po tem srečanju z vami močnejše, tesnejše, in kar bi bila naša največja volja, redne.

Kličem vam na mnogo let, in Bog vas živi.

med Slovenci v Severni Ameriki, Avstraliji in po raznih evropskih državah.

Tudi mi koroški Slovenci smo bili in smo še deležni kulturne zavzetosti tistih, Slovencev, ki so ostali na Koroškem in so se z vso zavzetostjo vključili v naše kulturno delovanje.

Naj naštejem samo nekatere: vrsta duhovnikov, ki so se vključili v pastoralno in kulturno delo: prof. Alojzij Luskar, salezijanec; Janez Rovar, salezijanec; in prav tako salezijanec Ivan Matko in prof. Silvo Mihelič.

Že preko njih so nastajale vezi z zdomstvom in njegovim kulturnim delovanjem. Posebej pa bi rad še navedel velikega glasbenika, zbiratelja slovenske koroške ljudske pesmi, odličnega vzgojitelja/pedagoga, duhovnika, salezijanca gospoda dr. Francea Cigana. Znan je tudi ustanovitelj mešanega pevskega zbora „Gallus“, ki je bil prvi ki je prinesel pesem med **** Evrope. Ravno dr. Cigan je gojil in ohranjal vez s slovenskimi kulturnimi delavci/garači po svetu. Citiram pismo vašega velikega glasbenika in kulturnika gospoda dr. Julija Savellija. Odgovoril je dr. Ciganu — 18. aprila 1961 — takole: „Dokler bomo peli in našo pesem posredovali tudi našim ljudem, bomo ostali Slovenci in odhranjali slovenstvo med našimi ljudmi. Če pa obenem še pred svetom lahko spregovorimo dobro besedo za sloves slovenskega imena, toliko boljše. Tega se moramo zavedati vsi, ki delamo zunaj domovine in prepričan sem, da ste z menoj enaki misli.“

Nista si izmenjavala samo misli, temveč sta se v delu in izmenjavi izkušenj spodbujala in navduševala. Obogatila pa sta se me seboj predvsem tudi z lastno glasbeno ustvarjalnostjo in literaturo.

Prav tako smo bili deležni nesebičnega kulturnega delovanja gospoda župnika Vinka Zaletela, ki je gradil mostove in vezi z vsemi Slovenci po svetu. Sliko, besedo in glasbo je prinašal košček domovine v zdomstvo, nam za mejo pa v sliki in besedi predstavljal življenje Slovencev po svetu.

S tem je obojestransko utrjeval narodno zavest in ukoreninjenost našega naroda v veri.

Gospod Vinko Zaletel pa je bil tudi plodovit posrednik na literalno — kulturnem področju. Vrsto literarnih del je izdal Mohorjeva družba v Celovcu. Marsikatero gledališko besedilo pa je bilo uprizorjeno na naših gledaliških odrih. Naj omenim eno največjih gledaliških predstav, ki jo je režiral Vinko Zaletel: „Martina Krpana“ — delo Jožeta Vombregarja. Prva predstava je bila v Celovškem gledališču 8. decembra 1968. leta. S to predstavo pa je KKZ prvič gostovala s velikim uspehom leta 1969 v Sloveniji in sicer v Mengšu in v Domžalah.

Zaradi bližine matične države je bila Koroška tudi kraj srečanja za Slovence po svetu: Mohorjeva družba, Krščanska kulturna zveza, katoliški dom prosvete v Tinjahu, šolske sestre — tako v Mohorjevi kot v St. Petru in St. Rupertu. Odprta vrata pa so našli vedno spet — da naštejem samo nekatere poleg prej omenjenih — dr. Joška Tischlerja, dr. Janka Hornböcka, dr. Valentina in Marinko Inzko, dr. Pavleta Zablatnika in še druge.

Do živo doživetih stikov med argentinskimi in koroškimi Slovenci pa je prišlo po obisku dr. Janka Zerzerja, predsednika KKZ in dr. Reginalda Vospornika, ravnatelja Slovenske gimnazije.

Dr. Janko Zerzer je v nagovoru na spo-

Nadaljevanje na 3. strani

DOMOKRACIJA SE UTRJUJE POČASI

Marjan Schiffrer, edini poslanec (če bo seveda izvoljen), ki bo v parlamentarnih klopih SKD zastopal izseljence

Marjan Schiffrer je leta 1945 zaradi nasprotovanja komunističnemu režimu zapustil Slovenijo in do leta 1949 poučeval na ljudskih in srednjih šolah na Svobodnem tržaškem ozemlju. Potem se je preselil v Argentino, se poročil in vzgojil tri otroke (vsi so že poročeni). Do upokojitve je delal kot predstavnik multinacionalke. Je član zgodovinske SLS, član predsedstva stranke SKD za Južno Ameriko, že od ustanovitve pa je tudi član Društva Slovencev (zdaj Zedinjene Slovenije). Pred kratkim se je vrnil v domovino. Njegov cilj je dobiti poslanski sedež.

Zakaj ste se vključili v tekmo za poslansko mesto?

Na lanskem sestanku SKD v Stični je predsednik Lojze Peterle obljubil, da bo na letošnjih volitvah eno kandidatno mesto ponudil tudi predstavniku izseljencev. Obljubo je držal. Izseljenci so se po več posvetih odločili, da predlagajo mene, verjetno tudi zato, ker imajo drugi mlade družine in zaposlitve, od katerih se težko odtrgajo za štiri leta.

Kolikšna je vaša pokojnina v primerjavi s poslansko plačo?

Nisem še izvedel, kako visoka je poslanska plača, moja argentinska pokojnina pa je razmeroma visoka. V politiko ne grem zaradi denarja. Gre bolj za uslugo stranki, saj sem čutil obvezo, da sprejem njen predlog.

Kje boste živeli v Sloveniji?

Za zdaj sem pri sestri, čeprav sva bolj na tesnem. Upam, da mi bo državni zbor priskrbel stanovanje, če bom izvoljen.

Občutek imam, da je večina izseljencev bolj naklonjenih SDS kot SKD?

To je trditev, ki se zadnje čase širi v bliskovito naglico. Janšev vpliv v izseljenstvu je nekaj novega. V Argentini se je začel širiti šele pred dobrim letom. Ne bom rekel, da ni prevzel nekega sloja Slovencev, vendar pa je velika večina izseljencev vedno pripa-

dala krščanskim demokratov.

Spremembe zakonodaje, ki bi izseljencem omogočila pridobitev stalnega sedeža v parlamentu in ki bi podaljšala roko za oddajo izseljenjskih glasovnic, je preprečila referendumsko mrzliza. Ste razočarani?

Seveda si izseljenci želimo, da bi bili volilni postopki drugačni: da bi bili roki za oddajo daljši, da bi imeli stalno mesto. Žalostno je, da izseljenci svoj glasovalni listek dobijo šele 6. ali 7. novembra, kar pomeni, da listki v Slovenijo ne morejo priti pravočasno do volitev. Želimo, da bi lahko volili neposredno na slovenskih veleposlaništvih v tujini. Za zdaj veleposlaništva niso dobila niti seznamov vseh volilnih upravičencev. Težko je namreč ugotoviti vsaj to, kateri od izseljencev imajo slovensko državljanstvo. Po podatkih notranjega ministrstva po svetu že več kot 58.000 slovenskih državljanov. Ljudje so pred volitvami glede pridobitve državljanstva postali še pozornejši. Mnogi, ki bi ga radi dobili, tega ne morejo, ker ne znajo dovolj dobro slovensko. Posebna uredba namreč določa, da je treba za pridobitev državljanstva imeti vsaj neko temeljno znanje slovenskega jezika. Po mojem mnenju so ti ljudje še vedno Slovenci, čeprav se jezika zaradi različnih okoliščin niso naučili.

Toda stranka SKD vas je kandidirala, ne glede na to, da zakonodaja ni spremenjena. Torej bi bila takšna kandidatura mogoča že na prejšnjih volitvah.

Hvaležen sem vodstvu SKD, ker mi je omogočila kandidaturo, čeprav po ustavi za izseljence ni predvideno posebno mesto. Na svojo listo so me postavili razmeroma visoko in celo tako, da se je moral zaradi mene nekdo drug odpovedati kandidaturi.

Očitki, da dveh stalnih sedežev ni mogoče zagotoviti, izhajajo tudi iz dejstva, da bi bilo število volilnih upravičencev v

volilnih enotah izseljencev nesorazmerno večje glede na število volilnih upravičencev po enotah v Sloveniji.

V primeru dveh sedežev res ne. Če pa bi bili stalni sedeži štirje, bi ena volilna enota imela približno 17.000 upravičencev, kolikor jih imajo tudi slovenske. Štiri enote bi bile lahko razporejene tako, da bi prva obsegala Južno Ameriko, druga Severno Ameriko skupaj s Kanado, tretja Evropo in četrta Avstralijo. Vse je izvedljivo.

Koliko izseljencev se je v zadnjih šestih letih vrnilo iz Argentine za stalno?

Približno 80, kar je malo. Upoštevati pa morate dejstvo, da se je težko odtrgati od drugega doma, kjer imate družino, prijatelje, delovno mesto in stanovanje. Krvne vezi so včasih močnejše od ljubezni do domovine. Mladim vrnitev ne obeta kakšnih posebnih ugodnosti, ampak le še trše življenje. Škoda, ker jim država ne nameni posebnih ugodnosti, s katerimi bi jih pritegnila k vrnitvi, ko pa vendar vemo, da je naravna rast prebivalstva v Sloveniji zelo nizka.

Ali drži trditev, da naj bi Ivo Bizjak med Slovenci v Argentini agitiral proti nekaterim strankam slovenske pomladi?

Nimam pojma, kaj je govoril gospod Ivo Bizjak. Moramo pa se zavedati, da se je demokratična raznolikost v zadnjih letih prenesla tudi med izseljence, ki so se politično začeli razhajati. Glavno zastopstvo SDS za Argentino skuša vse napade na SKD ublažiti vendar se trenjem ne da popolnoma izogniti.

Sta podpisali izjavo SKD, da nikoli niste bili član partije in niste sodelovali z UDbo?

Nisem je še podpisal, vendar to še nameravam.

Zakaj?

Ker je to močan adut v rokah stranke. Vedno se lahko pohvali, da njeni vodilni funkcionarji niso bili člani partije, hkrati pa lahko vedno vpraša druge stranke, ali lahko trdijo enako.

Lahko to trdi tudi SDS?

Ne more. Znano je, koliko ljudi iz vrha te stranke je bilo vpletenih. To je po svoje logično. Kdor je hotel kaj doseči, se je moral vpisati v partijo. So pa bili takšni, ki nikoli niso popustili, zato jih moramo pokazati kot zgled načelnosti in pokončnosti.

Kako presojate šest let slovenske demokracije in delo SKD v vladi?

Demokracija se počasi utrjuje. Za argentinske Slovence sicer prepočasno, a vendarle. Kritiki na račun SKD pravijo, da so premehki do naslednikov nekdanjega režima in da je Janez Janša pri tem veliko ra-

dikalnejši. Osebo pa mislim, da moramo ločiti med govorenjem in delom. Če si pri stvari, moraš včasih kje tudi popustiti, da lahko kaj pridobiš. Ne moreš zagovarjati stališča: vse ali nič. Veliko lažje je biti v opoziciji, kjer lahko vse kritiziraš, vse zahtevaš, vse obljubljaš in nihče te ne more nadzorovati.

Je kontinuiteta s komunističnim režimom že pretrgana?

Ne še popolnoma, gotovo pa se slabi. S temi težavami se bo bojevala vsaj še naslednja generacija.

Ali soglašate s stališčem, da je to rdečo nit sposoben protigati le Janez Janša?

Ne, ker je pot krščanskih demokratov v tem primeru politično jasnejša. V demokracijo ne morete z revolucionarnimi posegi. Za resne spremembe je treba imeti veliko državniške modrosti.

Kaj pričakujete od letošnjih volitev?

Letošnje volitve so odločilnejše od vseh dosedanjih. Upam si trditi, da bodo pomladne stranke dobile večino. Če se to ne zgodi, bo skrajni čas, da se pomladne stranke spametujejo in začnejo trdneje sodelovati.

Ali za morebitno zmago levice lahko krivimo pomladne stranke, ker se niso znale pravočasno dogovoriti in povezati?

Del krivde bi gotovo lahko šel na račun medsebojnega predvolilnega trenja na desnici. Iz tujine smo stranke ves čas rotile, naj gredo na volitve združene, ker lahko le tako dobijo relativno večino. Ker tega niso naredile, se lahko zgodi, da vlade ne bodo mogle sestaviti brez katere od levih strank. Soglašam s predlogom, naj gredo desne stranke v vlado le v primeru, če bodo v njej imele večino.

Toda vaš strankarski voditelj Lojze Peterle podpisovanju predvolilnih sporazumov nasprotuje...

Lojze Peterle je pri tem podpisovanju previden, ker noče na pamet skočiti v temno luknjo. Meni, da je bilo za pogovore premalo časa, še posebno glade stvari, pri katerih imajo stranke razhajajoča se stališča. Osebo pa menim, da bi morali biti vsi dogovori opravljeni že pred časom, ne pa da se v povezovanje skače kar tako, na lepe oči in pod prisilo, težave pa se rešuje potem, ko so nasprotja nerešljiva.

Toda, saj je bilo za dogovore dovolj časa — kar štiri leta?

To smo menili tudi izseljenci, zato smo skušali vplivati na razvoj pogajanj, na žalost pa ni bilo nič doseženo, toda ne po Peterletovi krivdi.

Pogovarjala se je Urša Matoš Slovenec, 25. oktobra

OB 40. OBLETNICI...

Nadaljevanje s 4. strani

minski svečanosti v Vetrinju (20. 6. 1995) takole povedal:

„(...) V Argentini sem tudi spoznal, kako močna je bila želja mladine, ki je bila že rojena v tujini, da bi spoznala domovino svojih očetov, o kateri je toliko slišala v slovenski šoli in iz pripovedovanj v družinah. Res so bili pri marsikom močni pomisleki proti obisku v državi, ki jih je toliko časa izključevala, vendar sem bil mnenja, da bi se moral odnos vsaj v mlajši generaciji polagoma normalizirati. V tem smislu sem skušal s skromnimi sredstvi, ki so nam bila pri Krščanski kulturni zvezi na voljo, posredovati na obeh straneh. Še danes si štejemo v dobro in to vidimo kot velik uspeh, da je kmalu po mojem obisku v Buenos Airesu prišlo do prvega kulturnega dejanja s politično dimenzijo v ljubljanski filharmoniji, ko je s pevskim recitalom nastopila Bernarda Fink, potomka družine zdonskih političnih aktivistov in prepričan sem, da je to bilo takrat pomembno znamenja pripravljenosti za spravo, za katero je stal kulturni vrh ljubljanske politične hierarhije.“

Takoj ob začetku samostojne slovenske države in slovenske vlade je KKZ dala pobudo prvemu ministrskemu predsedniku Lojzetu Peterletu, da kot skromno priznanje povabi zbor „Gallus“ iz Buenos Airesa v Slovenijo — kar se je tudi uresničilo.

Zbor Gallus je prišel tudi na Koroško. Srečavanja in kulturna izmenjava so zadnja leta pogostejša — vaš mladinski zbor iz San Justo, redno prihaja RAST, učitelji in

pedagogi in to v veselje in zadovoljstvo nas vseh.

Krščanska kulturna zveza nima velikih materialnih možnosti: vendar z veseljem delimo in posredujemo kar zmoremo in kar imamo. Da naštejemo nekaj možnosti, da ta način pomaga utrjevati narodno zavest, zbujajo ljubezen do naše lepe in drage slovensčine in da nas tudi take med seboj bolj povezujejo:

- da nudimo dvojezične učbenike in šolski list „Mladi rod“ vašim sobotnim šolam;

- da damo mladim možnost — s štipendiranjem — da se aktivno vključijo v otroško in mladinsko delo ter si tako nabirajo izkušnje za delo z mladino.

Ob 50-letnici pregnanstva iz slovenske domovine je Krščanska kulturna zveza izdala zbirko slovenskih skladateljev na tujem „Sen o vrnitvi“, 1. del.

Drugi del te zbirke je izšel ta mesec; sledi še tretji del in sicer „Duhovne pesmi“.

Prav tako smo ponatisnili zbirko Slovenskih narodnih pesmi, ki je prvič izšla v dveh snopičih v taborišču v Špitalu in jih je zapisal dr. France Cigan.

NSKS in KKZ sta lani podelila najvišje odlikovanje, ki ga podeljujejo koroški Slovenci — to je „Tischlerjevo nagrado“ — gospodu Blažu Potočniku iz Toronta. S tem smo se hoteli ob obletnici pregnanstva spomniti vseh rojakov v tujini in poudariti, da za nas niso pozabljeni.

Optimistično lahko gledamo v prihodnost našega naroda, spleta prijateljske vezi, med seboj utrjujemo narodno zavest in tako opogumljeni zremo naprej v prihodnost, ki pripada naši mladini.

IZ SLOVENIJE

IN ŽELEZNICE

Na Slovenskih železnica potekajo pospešena obnovitvena dela na posameznih odsekih proge od Kopra do Šentilja. Potem ko so septembra pripravili ogled primorskega dela proge, so predstavniki vodstva na potujoči tiskovni konferenci prikazali posodobitvena dela na postaji Litija in gradnjo podvoza v Šentjuru.

SPREJEM V NATO

Eric Newsome, namestnik pomočnika ameriškega državnega sekretarja za politično — vojaške zadeve, je v Ljubljani, 26. oktobra izjavil, da se Slovenija izvrstno pripravlja na zvezo NATO in da ima glede vključevanja v to zelo dober položaj, a hkrati opozoril, da Severnoatlantska zveza

o tem, koga bo povabila medse v prvem krogu širitve, še ni sprejela odločitve. „Zagotavljam pa vam, da ZDA močno podpirajo slovenska prizadevanja, da bi se dobro pripravila za vstop v zvezo. Menim da bo Slovenija močna kandidatka za članstvo v Severnoatlantski zvezi,“ je dejal Newsome, ki se je na čelu delegacije ameriških zunanjega in obrambnega ministrstva na drugem krogu letnega ameriško-slovenskega posvetovanja o varnostnih in obrambnih vprašanjih sešel z delegacijo slovenskih ministrstev za zunanje zadeve in obrambo.

JASNE BESEDE

Jože Pučnik o političnem polu socialdemokratske stranke:

„Mi smo socialdemokracija in v normalnih razmerah bi morali biti leva stranka. Ocena, da smo desna stranka, je nastala v javnosti.“ (Delo, 22. oktobra)

Zakaj bom volil SKD, to je, stranko SLOVENSKIH KRŠČANSKIH DEMOKRATOV

1.- Ker je to NAŠA stranka s 100-letno tradicijo.
2.- Ker je delovala skozi vsa leta naše emigracije.
3.- Ker je SKD EDINA stranka, ki je imela pogum v 110. členu svojih statutov, kjer je govor o popravni krivic, izpovedati svoje jasno in nedvoumno stališče do protikomunističnega boja med vojno in po vojni, ko pravi: „...Poprava krivic pomeni tudi odpravo privilegijev, ki so jih na podlagi revolucionarnih predpisov in dejanskih prednosti nelegitimno pridobili posamezniki ali organizacije, na drugi strani pa uradno priznanje, da sta bila medvojni protikomunistični odpor in poveljno nasprotovanje nedemokratični oblasti legitimno in legalno ter častno dejanje izhajajoče iz splošne pravice do samoobrambe in iz naravne pravice do upora proti totalitarnemu režimu“.

4.- Ker je zaradi tega člana iz stranke SKD izstopil takojimenovani krščanski socialist in bivši partizan, g. Viktor Blažič, in se je za kandidata na novembrskih volitvah preselil v DRUGO stranko.

5.- Ker bom tako s svojim glasom podprl njenega predsednika, **prof. LOJZE PETERLETA**, ki kot politik v tem volilnem boju doživlja najhujše napade z mnogih strani. Prav zato — ker nisem naiven in vem, kaj to pomeni — sem z njim!

6.- Ker prof. Lojze Peterle ni niti agnostik, še manj ateist, in ni bil nikdar član komunistične partije, ampak je veren kristjan, ki svojo vero javno izpoveduje. Takim ljudem gre moje zaupanje!

7.- Ker je stranka **SLOVENSKIH KRŠČANSKIH DEMOKRATOV** izpolnila svojo obljubo in je med svoje vrhunske kandidate uvrstila g. **MARJANA SCHIFFRERJA**, ki ga naša skupnost pozna in ceni.

V Buenos Airesu, 24. oktobra 1996.

Albin Magister

KAKO VELJAJO NAŠI GLASOVI?

Pred nami so volitve poslancev v Državni zbor. Upamo, da bomo lahko volili po pošti, če bo šlo vse po sreči. Vprašanje pa je, kaj bomo pravzaprav volili oziroma kako bodo naši glasovi upoštevani za izvolitev poslancev.

Naj na kratko nakažemo volilno tehniko:

V Sloveniji velja neka mešanica proporcionalnega in večinskega sistema, kar otežkoča jasn pregled načina volitev.

VOLILNE ENOTE

Vsa Slovenija je razdeljena na 8 volilnih enot: Gorenjska, Primorska, Ljubljana in Notranjska, Ljubljana in Dolenjska, Savinjska in Koroška, Dolenjska in Bela Krajina, Štajerska, Prekmurje. V teh se bodo končno šteli glasovi za odločilna mesta.

VOLILNI OKRAJI

Vsaka od teh enot pa je razdeljena še v 11 okrajev, kjer kandidirajo posamezniki (npr. Schiffrer kandidira v okraju Šiška). Tako je skupno število 88 možnih izvoljenih, kar skupaj z dvema poslancema madžarske in italijanske manjšine, ki se volita posebej, nanese 90 izvoljenih. Ti okraji so zgolj mesto, kjer kandidira posamezni kandidat, a glasovi se seštevajo za vso volilno enoto skupaj.

PRVI DIREKTNO IZVOLJENI POSLANCI

Ko je glasovanje končano, se seštevajo glasovi posameznih strank v volilni enoti (npr. za gornji primer se štejejo glasovi SKD na Gorenjskem). Kolikor odstotkov dobi tam posamezna stranka, proporcionalno toliko dobi poslanskih mandatov v enoti, (npr. na Gorenjskem), ki se razdelijo med kandidate stranke v enoti, ki so dobili največ glasov.

NACIONALNE LISTE

Ostanki med dobljenimi procenti v volilni enoti in odstotki, za katere je stranka že dobila poslance, pa se prenesejo na državno raven. Tam se seštevajo in se po posebnem volilnem ključu - d'Hontov sistem, ki ga uporabljamo tudi v Argentini, razdelijo med posamezne stranke, ki so že dobile najmanj tri poslance. Ti mandati se razdelijo med tiste enote, kjer je ostanek glasov bil največji; največ polovico glasov pa se dodeli prvim, prej še ne izvoljenim kandidatom na nacionalni listi, če jo stranka ima.

Na to listo postavijo stranke kandidate, ki sicer kandidirajo že drugje, a jih stranka želi na vsak način spraviti v parlament. Naj omenimo, da je Marjan Schiffrer četrti na nacionalni listi SKD.

PRIMERI

Neka stranka na Dolenjskem dobi 20% glasov. Za en mandat potrebuje 1 / 11, to je 9,09% glasov, kar pomeni, da bo dobila na Dolenjskem 2 poslance (2 x 9,09% = 18,18%), ki bosta tista, ki sta v posameznih okrajih dobila največ glasov, to sta npr. v Novem Mestu in Krškem. Ostalo je 1,82% glasov. Ti pa gredo v skupni fond v vsej državi, kjer stranka proporcionalno dobi odgovarjajoče mandate.

Primer: Če nekdo zmaga v volilnem okraju - npr. Cerknici, njegova stranka pa v volilni enoti Dolenjski dobi le 7%, ni izvoljen. Pač pa teh 7% z drugimi ostanki % iste stranke v vsej državi prinese po proporcionalnem ključu iz nacionalne liste kak mandat, ki ga lahko zasede tisti iz Cerknice.

TD

„PADANIJA“ in Slovenci

Bossijeva Severna liga, ki je sprožila pobudo o odcepitvi severne Italije ali po njenem "Padanije", je politični izraz malega in srednjega podjetništva v Lombardiji, Benečiji (Veneto), Piemontu in tudi v Furlaniji - Julijski krajini, ki se boji, da se celotna Italija ne bo mogla povsem priključiti procesom evropske integracije. Nepremostljive ovire vidijo ti ljudje predvsem v nerešenih problemih italijanskega juga in v ohlapnem ter predvsem do skrajnosti zbirokratiziranim italijanskem državnem aparatu. V svojih analizah imajo marsikaj prav, vendar na vse gledajo le skozi očala ekonomske uspešnosti. O problemih slovenske manjšine se še niso dosti izrekli, prevladuje pa previdnost, ker je vsakršno govorjenje o kakršnikoli zaščiti slovenske manjšine vedno zagonetka za dober del italijanskega volilnega telesa. Ko so pristaši Severne lige prevzeli oblast v goriški pokrajini, se do Slovencev niso prav nič izkazali. To se je zgodilo morda tudi zato, ker so

Volilni postopek '96 za novo mandatno dobo najvišjega predstavništva slovenske države Državnega zbora se je zavrtel.

Osnovna značilnost sedanjega stanja, ki velja Slovincem po svetu, so povsem neprijetno kratki roki za uveljavitev naše osnovne pravice, da se udeležimo volitev. Kar se dogaja glede (ne)možnosti za udeležbo v sedanjem volilnem postopku, lahko Slovenci v svetu izrazimo samo z obtožbo najvišje stopnje, da nam je dejansko skoraj povsem odvzeta možnost uspešne udeležbe na volitvah.

S preprosto besedo praktično smo izključeni iz kroga volivcev, ki bodo izbrali naše zastopnike v slovenskem parlamentu. S tem so za nas volitve '96 v Sloveniji nedemokratične.

To je pred vso demokratično javnostjo Evrope in sveta v političnem smislu izredno krivičen odnos Republike Slovenije do svojih državljanov. Tak način postopanja z lastnimi državljani, ki živijo izven meja Slovenije, torej s Slovenci po svetu, se namreč upira najosnovnejšim pravilom demokracije v pravem smislu.

Zato člani Zveze pastoralnih delavcev med Slovenci po Evropi v svojstvu tudi nam lastnih pravic državljanov Republike Slovenije ogorčeni protestiramo. Naš protest pošiljamo v vednost na vsa predstavništva oblasti države Slovenije, vodstvom strank in ustanovam, ki hranijo pravi red in obveščamo o naši presoji razmer

tudi pristojne ustanove pravnega varstva demokracije pri Evropski skupnosti v Strasbourg.

Slovincem po svetu je domovina ljuba.

Ne moremo in ne smemo molčati ob grobem kršenju osnovnih pravil svobodnih volitev in teptanju pravičnosti v volilnem postopku, ki nam je vsiljen in mnogim volilnim upravičencem povsem izničuje pravico, da se udeležijo volitev predstavnikov naroda v Državnem zboru Rep. Slovenije.

Člani Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi zahtevamo, da se postopki in predpisi za volitve po pošti ali po pooblaščenem zastopniku v Republiki Sloveniji spremenijo tako, kakor so v veljavi v državah Evropske skupnosti, v katero si Slovenija po izjavah svojih političnih predstavnikov prizadeva vstopiti, in razglašati pripravljenost za politične in pravne strukture, ki branijo človekove pravice.

S tem protestom se odločno pridružujemo vsem, ki zahtevajo dejansko demokratičnost javnega življenja v državi Sloveniji. Sedanji postopek je groba samovolja nekaterih strank in nepravilnost, ki izključuje voljo volivca, Slovence v tujini in posebej ponižuje in diskreditira državo Slovenijo pred demokratičnim svetom.

Za člane Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi.

Janez Pucelj

PISMA BRALCEV

PREDVOLILNA DINAMIKA ZDRUŽEVANJA ali RAZDRUŽAVANJA?

Priprave za novembrske volitve v državni zbor so v Sloveniji v polnem teku. Zanimanje zanje narašča iz dneva v dan — tako v matični domovini kot v zdomstvu. Demokratični slovenski svet namreč z napeto pozornostjo pričakuje, da bi po morebitnim ugodnim izidu volitev v Republiki Sloveniji vendarle zaživel pravni sistem, dosedaj neprestano oviran in ogrožen. Prav tako tudi želi končno udeležanje korenitega obračuna s preteklostjo.

V tej predvolilni vročici pa je seveda potrebna gotova stopnja umirjenosti, strpnosti, ki pa je pri takojimenovanih pomladanskih strankah skoraj decela odsotna. Dasiravno se izmenjavajo pomirjevalne iz-

jave in zagotovila posameznih voditeljev strank, se medsebojna obračunavanja kar nadaljujejo. Borba treh strank za iste volilce, namesto širjenja lastnega političnega prostora gotovo ni ravno razveseljav pojav. Še manj pa sumničnega, predsodki, dlakopcepstva, ki so v glavnem osredotočena na opredeljevanje, etiketiranje in ugotavljanje, kdo je bil v preteklosti včlanjen, četudi pod prisilo, v kako organizacijo pod partijskim nadzorstvom. Katera pomladna stranka je nagnjena na levo in katera naravnana bolj na desno in to neglede na dokazana zasluga dejanja obeh znanih voditeljev pomladnih strank v času osamosvojitve in odpora proti nasilni balkanizaciji Slovenije. Z lahkoto se pozablja, da so zaradi teh in še drugih uspehov komunisti — prenovitelji s sopotniki „odžagali“ prvega predsednika mlade države, v naslednji novosestavljeni Drnovškovi vladi pa je doletelo kmalu tudi strmo glavljenje tedanjega vojnega ministra in sedaj prvaka ene pomladanskih strank.

Spričo navedenih in še nešteto drugih primerov si pač ni težko predstavljati daljnosežne posledice razcepljenosti demokratičnih sil. Pomenijo povratak v dobo eno-umja, kraje, brutalnosti, kot da ne bi bilo 50 let komunističnega terorja in objokovanja žrtve dovolj.

Predvolilna doba se izteka. Časa je torej malo — a vendar še ni prepozno. Bodo prvaki omenjenih pomladnih strank upoštevali želje in zaupanje množice svobodoljubnih volilcev in našli skupni jezik vsaj pred dvajseto uro? Ali pa bodo zamudili edinstveno zgodovinsko priložnost, ki se zlepa ne bo povrnila več?

Morda pa bo voditelj slovenske pomladi v zadnjih odločilnih trenutkih le preblisnila osveščenost in zavest odgovornosti pred volilci, narodom in državo. Da bi le bila uresničena ta zadnja možnost! Edino upanje, ki še preostane!

Tone Šušteršič

NOVICE IZ SLOVENIJE

SLOVENC V ARGENTINI

SLOVENJ GRADEC - Šolski center Slovenj Gradec ima zdaj štiri samostojne srednje šole s svojimi ravnatelji in profesor-skimi zbori. Center združuje pod svojim okriljem ekonomsko (za ekonomsko-komercialne tehnike, podjetniško poslovanje in trgovstvo), zdravstveno, gostinsko in lesarsko šolo ter gimnazijo. V njih se šola 1.800 dijakov pod vodstvom 120 profesorjev. Ker pa nimajo zadosti prostorov (32 učilnic za 59 oddelkov), bo pouk v dveh izmenah, dokler ne skončajo novih prostorov, najsibo s povečanjem v dosedanjih stavbah ali na novi lokaciji pri bolnišnici.

BOVEC - Gorska reševalska služba ima kar nekaj stroškov pri reševanju planincev, ki se izgubijo ali ponesrečijo v gorah. Najbolj pa bi radi zaračunali stroške tistim, ki jih povzročajo zaradi nepremišljenosti ali opitosti. Za primer: gospa se je izgubila na poti med Jezerskim in Vadinam, zato je mož poklical reševalce. Štirinajst reševalcev jo je skupno iskalo več kot 150 ur in tudi helikopter je bil v zraku poldrugo uro. Naslednji večer je mož sporočil, da se je gospa še isti večer sama vrnila in boglonaj. Pri reševalni službi pa so našli za 350 tisoč dolarjev stroškov.

LJUBLJANA - Ob pričetku lanskega šolskega leta je obiskovalo osnovne šole 2.850 begunskih otrok iz BiH, dokončalo pa jih je skoraj 2.400. Prav tako je začelo šolsko leto skoraj 900 dijakov, letnik pa dokončalo 766. Še največ problemov so imeli zaradi neznanja slovenskega jezika, potem zaradi slabšega predznanja tujih jezikov in tudi matematike, medtem ko ni podatkov o vzgojnih težavah. Zaradi vračanja beguncev v domače kraje računajo, da bo vedno manj begunskih otrok v slovenskih šolah, vendar jih je v osnovnih šolah še vedno okoli 2.000.

KOPER - Pretorska palača na (še) Titovem trgu v Kopru bo dobila omet na kamnite stene. Zaradi tega se je razvila polemika o potrebi in upravičenosti tega dela, vendar so strokovnjaki pojasnili, da je stavba v drugi polovici 15. stoletja bila ometana in da jo hočejo celovito predstaviti v takratni obliki. V raznih obdobjih je imela omet ali pa tudi poslikano pročelje.

LJUBLJANA - Po raznih podatkih je možno zračunati, da Slovenija potrebuje okrog 200.000 ton zelenjave na leto. Na trgu se proda okoli 120.000 ton: 30 tisoč jih pride po registriranih poteh, 55 tisoč po neregistriranih (na črno), ostalo pa iz uvoza. Letos je neregistriran trg precej zrasel in tudi uvoz se je povečal, ker spet prihajajo produkti iz bivših jugoslovanskih republik.

LJUBLJANA - Od leta 1990 pa do srede letošnjega leta so zabeležili skoraj 1.200 stečajev gospodarskih družb v industriji in gradbeništvu, sto osemindeset velikih in srednjih družb pa je resno ogroženih. Letos je število stečajev precej naraslo v primeri z lanskim letom: s sedanjimi podatki bi jih lahko bilo tristo, kar je še enkrat več kot lani.

LJUBLJANA - Slovenski raziskovalci Inštituta za biologijo so tri leta sodelovali s kolegi iz britanskega morskega laboratorija pri primerjalnem študiju vpliva izliva Soče na Tržaški zaliv in reke Tamar na del Rokavskega preliva. Ugotavljali so, kako reke vplivajo na razvoj rastlinskega planktona ter po njem na živalski plankton.

LJUBLJANA - Slovensko mladinsko gledališče je spet nastopalo v Južni Ameriki in sicer na mednarodnem gledališkem festivalu v brazilskem vlemestu Sao Paulo. Predstavilo se je s Silence, Silence, Silence v režiji Vita Tauferja.

Osebne novice

Rojstvo: V družini Fredija Žigarta in Andreje roj. Corn se je dne 16. oktobra rodil prvorojenec **Leonel**.

Srečnim staršem naše čestitke!

Krst: V soboto, 26. tm., sta bila krščena v slov. cerkvi Marije Pomagaj **Aleksander** in **Ernest Blazinšek**, sinova Edija in Julči roj. Drenšek. Aleksandru sta bila botra Danica Blazinšek por. Pastorini in Bernard

Knabs. Ernestu sta bila botra Danica Blazinšek por. Pastorini in Esteban Villanueva. Krstil ju je rev. Jure Rode.

V nedeljo, 20. oktobra, je bila krščena v Loma Hermosa **Cecilija Petkovšek**, hčerka Janeza in Ane Marije roj. Štefe; botra sta Tine Štefe in Lučka Petkovšek, krstil pa je župnik France Grom.

Iskreno čestitamo in želimo srečo!

Smrt: Na svojem domu v Castelarju je 13. oktobra umrla ga. **Kamila Krivec** roj. Venier (77).

Naj počiva v miru!

CARAPACHAY

POSLOVILNI VEČER PROF. MATJAŽA PUCA

V soboto, 1. septembra, se je zbralo v Slovenskem domu v Carapachayu lepo število članov, rojakov in prijateljev Matjaža Puc in njegove žene Veselke, zastopane pa so bile tudi druge naše ustanove. Namen večera je bil poslovitev od profesorja Puc, ki je nekaj dne pozneje odšel v domovino na novo službeno mesto. Predno se je začela večerja, je izrekel dr. Jure Rode navzočim priložnostne besede v pozdrav in v daljših stvarkih razložil pomen večera.

Matjaž Puc je bil prvi odpravnik poslovno ustanovljenega slovenskega veleposlaništva v Buenos Airesu po osamosvojitve Slovenije, ki mu je utrdil pot začetni pooblaščenec gospod Božidar Fink in je po dveh letih trdega dela oddal posla novomenovanemu veleposlaniku dr. Janezu Žgajnarju.

Že od začetka, ko se je gospod Puc z družino naselil na tem področju, je začel prihajati v naš Dom. Rad se je udeležal pri mašah z branjem berila. V teku časa je imel več kulturnih predavanj iz njegove stroke, ob lepi udeležbi rojakov. Postal je redni član našega društva; počutil se je domačega, ker je videl, da so ga rojaki iskreno sprejeli kot enega od svojih. Rad se je kot široko razgledan pogovarjal z vsakim o vseh možnih stvareh.

Po večerji se je v kratkih besedah predsednik doma Franci Korošec poslavil od profesorja in njegove žene, se zahvalil za dveletno sodelovanje v naši krajevni skupnosti, želel v novi službi sreče in uspehov, ga prosil, naj doma priča o našem delu pri prizadevanju za ohranitev slovenstva v tu-

jini. Nato je povzel besedo arh. Marjan Eiletz, prijatelj prof. Puc in predsednik Slovenske kulturne akcije. V daljšem nagovoru je omenjal delo profesorja in njegove žene, ki sta ga opravila v slovenski skupnosti poleg svojega številnega in odgovornega dela na veleposlaništvu. Nešteto predavanj, ki sta jih imela v naših ustanovah, temeljiti članki, ki so bila objavljena v naših časopisih in revijah, ter številni obiski po domovih, družinah in v notranjosti države, to pričajo. Dodal je, da jima moramo za vse opravljeno delo v korist skupnosti biti iz srca hvaležni.

Izročeno je bilo darilo vseh navzočih v spomin, bogata knjiga v slikah; zanimivosti in lepote Argentine, ter lesorez argentinskega gauča s poučnim besedilom Martina Fiera.

Besedo je povzel Matjaž Puc, se najprej lepo zahvalil za presenečenje in darilo, ki ga bo stalno spominjalo na bogato dveletno življenje med nami. Med drugim je poudarjal: ostanite za vsako ceno zvesti domovini, bodite strpni do drugače mislečih. Bodite ponosni Slovenci v tujini, vi imate nekaj več kot rojaki doma, vas oplaja dvojna kultura, slovenska in argentinska, ki je tudi po svoje bogate. Dalje je spregovorila tudi gospa Veselka, tudi ona je poudarila da je pridobila mnogo življenjskih izkušenj v teh dveh letih med nami, zahvalila se je za neomajno zvestobo narodu, dodala je še da je najlepše urice, ki jih ne bo nikdar pozabila, preživela v veseli družbi pri Zvezi žena in mater.

Medsebojni živahen razgovor se je zavlekel in pozno v noč, v Domu pa ob nedeljskih srečanjih po odhodu Matjaža Puc pogrešamo njegovo navzočnost.

BARILOČE

KOROŠKI OBISK

Da nas bodo Korošci obiskali, smo izvedeli razmeroma pozno. Vendar je organizacija dovršena delovala, koncert je lepo uspeh in kljub kratkemu času so si gostje vsaj bežno ogledali bariloške naravne lepote. Vreme se je sicer prvi dan, ko so šli pod Tronador, razmeroma pusto držalo, a potem se je zjasnilo in v petek je nastopil pravi „bariloški dan“. Torej je bil njihov izlet prijeten in bogat. Posetili so Llaolao, Bahío López in katedralsko smučarsko vas, potovali so pod Lopezom in Capillo. Izvedeli so, kje stoji nova „slovenska koča“, za katero so nekoč tudi obiskovalci Gallusa nekaj žrtvovali. Na kosilo so bili povabljeni na Campanario, čudovito razgledno točko bariloške pokrajine. Kot so sami povedali na koncertu, so ta dan doživeli pristo „bariloško romanco“.

Med gosti smo pozdravili dva stara znanca. Nužej Tolmajer, tajnik Krščanske kulturne zveze, je svoje dni prišel z Gallusom in podjetnik Adolf Krivograd se je kot zasebnik že dvakrat mudil v deželi jezer. Prvikrat smo v našem kraju pozdravili

predsednika Narodnega Sveta Koroških Slovencev Nantija Olipa. Ta se je zlasti zanimal za naše najmlajše in za slovensko šolo, ki deluje v drugojezičnem okolju. V tem oziru so naše prilike podobne koroškimi, čeprav vlada pri nas velika narodnostna strpnost, morda še bolj nevarna za nebolečo asimilacijo.

V četrtek, 10. oktobra zvečer smo prisostvovali maši, ki jo je daroval Poldej Zunder, duhovnik iz Železne Kaple, in ki so jo Korošci spremljali z ubranim petjem. Po maši je Slovensko planinsko društvo priredilo v Stanu „asado“ za goste in Bariločane. Seveda ni šlo brez petja in prijetna družabnost je prevladovala.

Koncert bratov Smrtnik in tria Korenika se je izvedel v petek, 11. oktobra. Tukajšnji Slovenci so napolnili dvorano Magenta. Ker se je prireditelj vršila sredi tedna, ni bilo mogoče računati na kako številno udeležbo neslovenskega občinstva in je koncert prisostvovalo samo nekaj neslovenskih prijateljev.

Nastop štirih in petih Smrtnikov v pisarnih telovnikih in kreпка glasba tria K-

Nadaljevanje na 8. strani

SLOVENC NA PRIMORSKEM

ŠOLSKI IN GOSPODARSKI PROBLEMI

Zadnje čase doživlja slovenska manjšina hude udarce zlasti na šolskem in gospodarskem področju. Po slovenskih šolah so razredi sorazmerno maloštevilni in zato šolska oblast združuje zamejske šole, ne meneč se za njihovo manjšinsko specifičnost.

Na gospodarskem področju odmeva zadnje dni komisarska uprava v Tržaški kreditni banki (TKB) v Trstu, ki jo je odredila osrednja italijanska državna banka. TKB je veljala za največji bančni zavod slovenske manjšine v Italiji in so jo od vsega začetka upravljali „titovski“, usmerjeni ljudje. Banka se je do nekaj let od tega razvijala, kako pa se je zlasti v zadnjem desetletju dogajalo, pa je vprašanje. Na žalost je prišlo v njej, kot vse kaže, do nekaj čudnih poslov. Nekaj odgovornih za tedanje vodenje zavoda je prav zadnje čase sodna oblast priprla. To hočeš - nočeš meče nelep luč na manjšino, pa čeprav, kot rečeno, so banko vodili ljudje iz levega tabora. Nekaj podobnega se je zgodilo s Kmečko banko v Gorici, ki je bila v istih rokah.

Ljudje okoli Slovenske skupnosti (Ssk) so se trudili, da bi rešili, kar se je rešiti dalo. Pred nekaj več kot letom dni so zaradi teh problemov potovali v Rim. Spremljali so prof. Lojzeta Peterleta, ki je že tedaj preprečil komisarsko upravo pri TKB. V zahvalo so krog, ki so blizu tedanjemu vodstvu TKB, pred nekaj meseci izdali brošuro - pamflet z naslovom: Ali je Primorska klonila?, v kateri so med drugim metali krivdo za nesrečo svojih gospodarskih ustanov na nekatere kroge v Sloveniji, predvsem na Janeza Janšo in deloma tudi na Slovensko skupnost. O svojih napakah in čudnih poslih pri vodenju TKB pa niso, seveda, nič napisali.

GOSPODARSKA DEJAVNOST Slovencev v Julijski Krajini-Furlaniji je v zadnjih letih doživela italijansko krizo, pri kateri so najbolj prizadeta podjetja z mešanim kapitalom. Nekatere firme iz Slovenije, ki so vlagale kapital v ta podjetja, so se iz raznih razlogov umaknile in jih pustila brez zaslombe. Najbolj so prizadeti v Benečiji, kjer bi zaradi zaprtja treh važnih industrijskih obratov ostalo brez dela okoli 160 oseb, večinoma Slovencev. Za rešitev položaja predlagajo nekateri večjo povezavo med furlanskim in slovenskim kapitalom, saj sta obe vodilni zamejski banki (Tržaška kreditna banka in goriška Kmečka banka) zaradi lastnih problemov nezmožni pomagati s svežim kapitalom.

IZIDOR PREDAN (rojen leta 1932) je bil ena izmed vidnih osebnosti v boju za pravice slovenske manjšine v Beneški Sloveniji. Organizator, ustanovitelj društva Ivan Trinko in časopisa Matajur, pisec v razne koledarje, je budil narodno zavest tudi z leposlovnimi črticami. V prvih povojnih letih je moral prestatiti od italijanskih nacionalistov tudi fizične obravnave. Srce se mu je ustavilo v vasi Matajur na tradicionalnem poletnem srečanju beneških Slovencev, ravno ko bi moral številnim udeležencem spregovoriti navdušujočo besedo.

NA DESNEM BREGU reke Tilment leži mesto Spilimbergo, v katerem je bil osemnajsti festival Folkest '96. Letos je imel naslov Glasba in manjšine, v projektu Tera Franca di Slavia pa je sodeloval septet Nadižki pobi iz Ščigle v Beneški Sloveniji, skupina Ivana Navratila iz Bele krajine in Marušič Is Trijo. Projekt naj bi prikazal razvoj od začetka ljudske glasbe do modernih oblik. Nadižki pobi so peli slovenske ljudske pesmi, ki prehajajo po ustnem izročilu iz roda v rod. Občinstvo je lepo sprejelo izvajanje slovenskih glasbenikov.

MALI OGLASI

ORIENTE S.R.L. - Prevozi - poroke - rešilni avtomobili - mrliske vežice - pogrebi - Monseñor R. Bufano 2651 (ex Camino de Cintura) 1754 San Justo - Tel.: 651-2500 / 651-2335

TURIZEM

Tel. 441-1264 / 1265

Letalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu

LEGAJO N° 3545-82

Y. Yrigoyen 2742 - San Justo

ADVOKATI

dr. Marjana Poznič - odvetnica - Vsak dan od 15. do 18. ure - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 382-1148
dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs - odvetniki - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadst. „E“ - Capital - Tel.: tel. in faks: 374-7991 in 476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Bogotá 3099, 2° B, Capital. Torek in petek od 16. do 20. Tel.: 613-1300

ZA DOM

Matija Debevec - soboslikar. Barvam stanovanja, pohištvo. Peguy 1035 - (1708) Morón - Tel.: 489-3319.

FOTOGRAF

Marko Vomberger - Telefon: 659-2060. Atelje: Garibaldi 2308 - (1754) Villa Luzuriaga.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda - Sarmiento 385 - 1. nadst., pis. 10 - Buenos Aires - od 11 do 18.30 - Tel.: 325-2127.

Kreditna Zadruga SLOGA - Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA - Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA - PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Urađuje ob sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

SLOGA - PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Urađuje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 651-1760. Urađuje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Urađuje ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

Cena največ štirih vrstic \$ 4- za enkratno objavo, za vsak mesec — 4 številke — \$ 12.-

SLOVENSKA KULTURNA AKCIJA

GLEDALIŠKA SKUPINA IZ LANUSA

IVAN CANKAR: KURENT

v priredbi BELINE

Staroslovenska pripovedka

Sobota, 9. novembra, ob 20. uri v Slovenski hiši

SDO

SFZ

te vabita na

ZVEZNI MLADINSKI DAN V LANUSU

v nedeljo, 10. novembra

9,00 sv. maša

10,15 dviganje zastav

10,30 začetek tekmovalij v odbojki in nogometu

13,00 kosilo

19,00 kulturni program in nato prosta zabava.

Pridi! Ne bo ti žal!

17. novembra bo

mladinski izlet v Colonia - Urugvaj

Prijavi se pri krajevnem delegatu

Centralni odbor SDO-SFZ

Ali ste kaj pomislili na nagradno žrebanje konec leta?

Dve zastonski vozovnici: BUE—LJU—BUE

Če si boste preskrbeli kreditno kartico MASTERCARD INTERNACIONAL

CARTA SLOGA, vam bo sreča dosti blizu!

V SLOGI JE MOČ!

ZVEZA SLOVENSKIH MATER IN ŽENA ODSEK RAMOS MEJIA IN SAN JUSTO

vabi vse na romanje k Mariji v San Nicolás, ki bo 8. novembra.

Prijave sprejemata gospe: Pavla Škraba in Mici Malavašič

Telefon: 658-6157 / 441-5528

ZGODILO SE JE

STAROSTA ŠPORTA

Mohorjeva družba iz Celja je ob 90-letnici profesorja Draga Ulage, enega najuglednejših športnih publicistov v Sloveniji, v prostorih Olimpijskega komiteja Slovenije predstavila 22. oktobra njegovo knjigo Šport, ti si kakor zdravje.

KUČAN SPREJEL NUNCIJA

Predsednik Republike Slovenije Milan Kučan je v sredo, 23. oktobra prejel apostolskega nuncijsa v Republiki Sloveniji msgr. Edmonda Fahrata. Nuncij je obvestil Kučana, da je papežovo zdravje v redu, pogovor pa se je nadaljeval o problemih iskanja prostora za sedež nunciature v Ljubljani, ki se že nekaj let brez rezultatov zapletajo, in o problemih v razmerju med državo in Cerkvijo, ki so v obdobju pred volitvami še posebno izraženi. Sogovornika sta soglašala, da je čutiti pomanjkanje zaupanja in ustvarjalnega pogovora med različno mislečimi, kar prizadene vse ljudi, kvaliteto njihovega življenja, demokratične odnose in prihodnost slovenstva.

OBISK V SAZU

Slovensko akademijo znanosti in umetnosti (SAZU) je obiskal veleposlanik Ruske federacije Aleksej L. Nikiforov. Sprejela sta ga predsednik SAZU France Bernik in glavni tajnik Matija Drovenik. Pogovor z veleposlanikom Nikiforovom je zadeval priprave na podpis sporazuma o znanstvenem sodelovanju in protokola o sodelovanju za obdobje dveh let med SAZU in Akademijo znanosti Ruske federacije.

ŠKOCJANSKE JAME

Zakon o regijskem parku Škocjanske jame, ki ga je 1. oktobra sprejel državni zbor, je dokončno zavaroval območje Škocjanskih jam ter jim omogočil, da še naprej ostanejo na Unescovem seznamu svetovne kulturne in naravne dediščine. Če park ne bi prišel pod okrilje, bi mu namreč slej ko prej grozil izpis s seznama, na katerem je trenutno 469 kulturnih znamenitosti z vsega sveta.

SLOVENIJA, ITALIJA, MADŽARSKA

Vodja slovenske diplomacije Davorin Kračun se je v Rimu srečal s kolegom iz Italije in Madžarske, Lambertom Dinijem in Laszlo Kovacsem. Ministri so na sestanku

sprejeli skupno izjavo o okrepljenem tristranskem sodelovanju med tremi državami. Italijanski zunanji minister je ob tej priložnosti vnovič zagotovil „čvrsto in stabilno podporo“ procesu hitrejšega vključevanja Slovenije in Madžarske v EZ in NATO. Na srečanju v Rimu so se okvirno dogovorili, da se bodo konec novembra v Mariboru sestali ministri za obrambo vseh treh držav, ministri za promet in zveze naj bi se do konca leta srečali v Rimu ali Budimpešti, spomladi prihodnje leto pa naj bi se v Budimpešti, sestali predsedniki vlad.

PREMIK URE

Od tega tedna dalje je Slovenija premaknila uro, tako da je sedaj med Sloveñijo in Argentino razlika 4 ure. To bi morali storiti že prej, a so se morali prilagoditi v datumih premika Evropski zvezi.

Po STA

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE

Director: Valentín B. Debeljak

Propietario:

Asociación Civil Eslovenia Unida

Redacción y Administración:

RAMON L. FALCON 4158

(1407) BUENOS AIRES

ARGENTINA

Teléfono: (54-1) 636-0841

Telefax: (54-1) 636-2421

Glavni urednik:

Tine Debeljak ml.

Uredniški odbor:

Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,

Gregor Batagelj

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 3824
Registro Nac. de la Propiedad Intelectual N° 85.462	

Naročnina Svobodne Slovenije:

za Argentino \$ 55; pri pošiljanju po pošti pa \$ 65; obmejne države Argentine 90 USA dol.; ostale države v obeh Amerikah 100 USA dol.; Evropa 110 USA dol.; Avstralija, Afrika, Azija 120 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 75 USA dol. za vse države.

Čeke na ime „Eslovenia Libre“

Stavljenje, oblikovanje in tisk:

TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.

Estados Unidos 425 - Tel./Fax: 307-1044

(1101) Buenos Aires

OBVESTILA

SOBOTA, 2. novembra

Predavanje dr. Štefaniča o Kočevskem Rogu, ob 20. v Slovenski hiši

SKA - Ivan Cankar: Kurent, gledališka

Redni sestanek ZSMŽ, združen z občnim zborom

SOBOTA, 9. novembra:

Sklepna seja profesorjev Slovenskega srednješolskega tečaja v Slovenski hiši.

SKA - Ivan Cankar: Kurent, gledališka skupina iz Slov. vasi, ob 20 v Slov. hiši

NEDELJA, 10. novembra

Vsakoletno tranijsko srečanje v San Martinu

Zvezni mladinski dan v Lanusu

SOBOTA, 16. novembra

Zaključna prireditve Slovenskega srednješolskega tečaja v Slovenski hiši.

NEDELJA, 17. novembra:

Mladinski izlet v Colonia - Urugvaj.

Otroška šolska kolonija bo v cordobskih hribih od 27. decembra '96 do 11. januarja '97. Cena koloniji je enaka kot že 3 leta: 330 pesov. Prosimo, da otoke čim prej prijavite v pisarni ZS v Slovenski hiši. Pisarna je odprta od petka do sobote od 16 do 20 ure.

Bariloče

Nadaljevanje s 7. strani

renika sta navdušila poslušalce. Izvajane so bile izključno slovenske pesmi, seveda nekatere v koroškem narečju. Povezovala sta Poldej Zunder in Monika Novak, govorila pa sta Olip in Tolmajer. Zadnji je izročil knjižna darila tistim, ki so sodelovali pri pripravi obiska, ter gospe Mileni Arkovi, nekdanji učiteljici v Selah. Občinstvo je pozdravljalo s ploskanjem vse točke sporeda in ob zaključku zahtevalo še nekaj programa. S tega pomembnega kulturnega večera smo se razšli res zadovoljni.

V soboto, ob odhodu iz Bariloče, so koroški pevci na letališču zapeli znano Aljažvo skladbo „Oj, Triglav, moj dom“ in vse letališče jim je navdušeno ploskalo.

V.A.

Polna zaupanja v božjo Previdnost in usmiljenje, nas je 18. oktobra 1996 zapustila v 82. letu draga botrica, gospa

Julka Lazar

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki ste se približali krsti ter pomolili za dušo pokojne.

Zahvala ravno tako delegatu Jožetu Škerbcu, prof. Francetu Bergantu za molitve, ter župniku Tonetu Bidovcu za pogrebno mašo ter molitve na pokopališču v Monte Grande.

Priporočamo jo v molitev

Buenos Aires, Slovenija